МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри ФМФР

"____"_____2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему:

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Виконавець:
здобувач 47 гр. ЦЗВФН

Сергій РУДЕНКО
/Підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент

Ірина ЛАПІНА
/Підпис/

Одеса 2026

ЗМІСТ

ВСТУП……. 3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ……...…….. 7
1.1. Фінансове планування: економічний зміст і значення ……..….. 7
1.2. Система принципів, видів і методів фінансового планування на підприємстві……. 14
1.3. Особливості організації фінансового планування державних підприємств.……..... 19
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»……..……... 25
2.1. Характеристика ДП «Адміністрація морських портів України» та аналіз основних показників його діяльності …….……..... 25
2.2. Оцінка фінансового стану ДП «Адміністрація морських портів України»…….. …….. 37
2.3. Аналіз процесу фінансового планування на підприємстві ДП «Адміністрація морських портів України»..……. ……. 50
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»……. 65
3.1. Розвиток системи фінансового планування на основі бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України»…….…… 65
3.2. Основні напрями вдосконалення процесу фінансового планування в ДП «Адміністрація морських портів України»…….…….. 78
ВИСНОВКИ……. 83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……... 89
ДОДАТКИ……. 93

ВСТУП

Сучасне економічне середовище характеризується зростаючою складністю умов ведення бізнесу, що зумовлено посиленням конкуренції на ринку товарів і послуг, змінами у внутрішніх процесах підприємств та динамікою ринкової кон'юнктури, а також посиленням впливу різноманітних ризиків. У зв'язку з цим для забезпечення стабільного та ефективного функціонування кожне підприємство має приділяти особливу увагу формуванню та впровадженню дієвої системи фінансового планування.

Актуальність фінансового планування для державних підприємств зумовлена їх стратегічною роллю в економіці та необхідністю ефективного використання державних ресурсів в умовах нестабільності та обмеженого фінансування. Воно забезпечує раціональне управління активами і фінансовими потоками, а також дозволяє поєднати економічну ефективність із виконанням соціально-економічних функцій.

Фінансове планування сприяє підвищенню фінансової дисципліни та прозорості, забезпечує контроль за доходами і витратами та мінімізує фінансові порушення. Водночас воно підвищує фінансову стійкість підприємств, дозволяє враховувати ризики та підтримувати платоспроможність.

Крім того, ефективне планування створює передумови для залучення інвестицій, підвищує якість управлінських рішень і забезпечує узгодженість фінансових цілей із загальною стратегією розвитку. В умовах євроінтеграції важливою є також адаптація фінансового планування до міжнародних стандартів.

Отже, фінансове планування є невід'ємною складовою ефективного функціонування державних підприємств, оскільки воно забезпечує раціональне використання ресурсів, підвищення фінансової стійкості, прозорість діяльності та сприяє досягненню як економічних, так і соціальних

цілей розвитку. У сучасних умовах його роль лише зростає, що зумовлює необхідність постійного вдосконалення підходів до організації та реалізації фінансового планування в державному секторі.

Фінансове планування є важливим об’єктом досліджень у межах фінансового менеджменту та корпоративних фінансів. Сучасні наукові підходи розглядають його як інтегрований процес, що поєднує стратегічне управління, бюджетування та контроль фінансових результатів. Значна увага приділяється використанню економіко-математичних методів, зокрема регресійний аналіз, а також інтеграції фінансового планування з системами ризик-менеджменту.

Водночас у цій сфері існує низка невирішених проблем. По-перше, недостатньо адаптовані методи планування до умов високої невизначеності та кризових явищ. По-друге, спостерігається недостатня узгодженість фінансового планування з іншими підсистемами управління підприємством. По-третє, традиційні підходи до бюджетування залишаються малогнучкими та не забезпечують оперативної реакції на зміни середовища.

Крім того, актуальними залишаються проблеми недостатнього рівня цифровізації фінансового планування, обмеженого інформаційного забезпечення та необхідності гармонізації з міжнародними стандартами. Таким чином, подальші дослідження мають бути спрямовані на підвищення адаптивності, інтегрованості та технологічності фінансового планування підприємств.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в дослідженні теоретичних основ фінансового планування підприємства та визначення напрямів підвищення його ефективності.

Для досягнення поставленої мети у роботі необхідно вирішити наступні завдання:

1) визначити економічний зміст фінансового планування та його значення;

2) розкрити систему принципів, видів та методів фінансового планування підприємства;

3) охарактеризувати особливості організації фінансового планування державних підприємств;

4) дати характеристику та провести аналіз основних показників діяльності державного підприємства «Адміністрація морських портів України»;

5) оцінити фінансовий стан державного підприємства «Адміністрація морських портів України»;

6) провести аналіз процесу фінансового планування на підприємстві ДП «Адміністрація морських портів України»;

7) розглянути можливості розвитку системи фінансового планування на основі бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України»;

8) визначити основні напрями вдосконалення процесу фінансового планування в ДП «Адміністрація морських портів України».

Об’єктом дослідження є економічні процеси, що виникають при фінансовому плануванні діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних положень та практичних аспектів здійснення фінансового планування підприємства.

У процесі виконання дослідження було застосовано комплекс наукових методів. Зокрема, методи узагальнення, логічний, діалектичний, системний підходи, а також індукція і дедукція використовувалися для обґрунтування теоретичних засад фінансового планування. Статистичний, розрахунково-аналітичний, порівняльний та коефіцієнтний методи були задіяні з метою аналізу особливостей фінансового планування в ДП «Адміністрація морських портів України». Для наочного представлення результатів дослідження застосовано графічний і табличний методи. Водночас методи моделювання, планування та прогнозування використано для формування напрямів удосконалення системи фінансового планування на зазначеному підприємстві.

Інформаційну основу дослідження становлять нормативно-правові акти, наукові праці у вигляді періодичних і монографічних видань, а також вітчизняні та зарубіжні публікації з питань фінансів, фінансового планування та фінансового менеджменту. Крім того, у роботі використано дані фінансової звітності та фінансових планів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки.

Результати дослідження були опубліковані у збірнику наукових тез X Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України».

Структурно робота складається з змісту, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 92 сторінки. Робота містить 17 рисунків, 13 таблиць, 6 додатків. Список використаних джерел налічує 36 найменувань.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Фінансове планування: економічний зміст і значення

У сучасних умовах господарювання управління фінансовою діяльністю підприємства виступає однією з найскладніших і водночас найбільш відповідальних складових загальної системи менеджменту. Це зумовлено тим, що саме фінансові рішення визначають напрями використання ресурсів, рівень платоспроможності, фінансової стійкості та інвестиційної привабливості підприємства. Від якості та обґрунтованості управлінських рішень у сфері фінансів безпосередньо залежить досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства, а також забезпечення його конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Особливого значення у системі фінансового менеджменту набуває фінансове планування, яке є ключовим інструментом координації та оптимізації фінансових потоків підприємства. Фінансове планування можна визначити як цілеспрямований процес розроблення системи фінансових планів, прогнозних показників і бюджетів, спрямованих на забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами, а також на підвищення ефективності його фінансово-господарської діяльності у майбутньому [4, с. 19].

Сутність фінансового планування полягає не лише у визначенні обсягів доходів і витрат, але й у формуванні оптимальної структури капіталу, забезпеченні збалансованості грошових потоків, управлінні ризиками та підвищенні рентабельності діяльності. Воно передбачає інтеграцію фінансових рішень із загальною стратегією розвитку підприємства та охоплює всі ключові напрями його функціонування.

Зокрема, фінансове планування тісно пов’язане з управлінням основними бізнес-процесами підприємства, включаючи:

– маркетингову діяльність, що визначає обсяги реалізації продукції та формування доходів;

– операційну діяльність, яка впливає на структуру витрат і ефективність використання ресурсів;

– фінансову діяльність, пов’язану з формуванням джерел фінансування, управлінням грошовими потоками та інвестиційними рішеннями.

Таким чином, фінансове планування виступає інтегруючим елементом системи управління підприємством, який забезпечує узгодженість між різними напрямами діяльності, сприяє підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів і створює передумови для стабільного розвитку підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Основним завданням фінансового планування на підприємстві є забезпечення його діяльності необхідними фінансовими ресурсами у процесі здійснення господарських операцій, а також узгодження обсягів запланованих витрат із реальними фінансовими можливостями суб’єкта господарювання. Важливою складовою цього процесу є своєчасне коригування фінансових показників та індикаторів з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, що визначають умови функціонування підприємства [35, с. 530]. Такий підхід дозволяє підтримувати збалансованість фінансової системи підприємства та підвищувати адаптивність до змін економічного середовища.

У межах фінансового менеджменту фінансове планування виступає ключовим інструментом формування ефективної системи управлінських рішень. Використовуючи відповідні методи та інструменти, фінансовий менеджмент забезпечує розроблення комплексу заходів, спрямованих на досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства за умов обмеженості ресурсів. Йдеться не лише про фінансові ресурси, але й про матеріальні, трудові, інформаційні та інтелектуальні складові, що формують загальний ресурсний потенціал підприємства.

Фінансове планування має інтеграційний характер і охоплює всі основні напрями діяльності підприємства. Воно забезпечує узгодженість між

виробничим, кадровим та маркетинговим плануванням, об'єднуючи їх у єдину систему управління. Така інтеграція сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, оптимізації витрат і забезпеченню досягнення запланованих результатів діяльності.

Застосування інструментів і методів фінансового планування дозволяє конкретизувати прогнозні показники діяльності підприємства, визначити взаємопов'язані цілі та завдання, а також встановити чітку послідовність управлінських дій, необхідних для їх досягнення. У результаті формується логічно узгоджена система фінансових планів, яка забезпечує координацію діяльності всіх структурних підрозділів підприємства та сприяє підвищенню ефективності управління [15, с. 23].

Слід зазначити, що в економічній науці існує значна кількість підходів до трактування сутності фінансового планування, що зумовлено багатогранністю цього поняття та різними методологічними підходами до його дослідження. У зв'язку з цим у таблиці 1.1 доцільно узагальнити основні наукові підходи до визначення дефініції «фінансове планування», представлені у працях вітчизняних науковців, що дозволить систематизувати існуючі теоретичні підходи та сформувати цілісне уявлення про зміст даної категорії.

Таблиця 1.1

Основні наукові підходи до визначення дефініції «фінансове планування»

№	Автор	Визначення
1	Іващенко А. І. [11]	передбачає прогнозування всіх доходів та напрямків витрачання грошових коштів підприємства для забезпечення його постійного та безперебійного розвитку
2	Марцин В. С. [18]	функція фінансового управління, направлена на планування доходів і напрямів витрачання коштів підприємством, планування грошових потоків, управління платіжною дисципліною
3	Бруслиновська І.В. [2]	розрахунок необхідно обсягу фінансових ресурсів підприємства за джерелами їх формування і напрямкам цільового використання відповідно до виробничих та маркетингових показників на прогнозний період
4	Шелудько В. М. [34]	процес розробки системи фінансових планів, що полягає у встановленні фінансових цілей, визначенні ступеня відповідності цих цілей поточному фінансовому стану підприємства і формулюванні послідовності дій, направлених на досягнення поставлених цілей.

Узагальнюючи наведені теоретичні підходи до визначення сутності фінансового планування, доцільно зазначити, що його зміст полягає у цілеспрямованому процесі розроблення системи фінансових планів і бюджетів, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування підприємства. Водночас призначення фінансового планування полягає у формуванні дієвого механізму управління підприємством шляхом підготовки, реалізації та контролю виконання фінансових планів на рівні всіх центрів відповідальності.

Слід підкреслити, що фінансове планування має багатовимірний характер і варіюється залежно від масштабів діяльності підприємства, його організаційно-правової форми та форми власності. На великих підприємствах воно, як правило, має більш складну структуру та включає багаторівневу систему бюджетування, тоді як на малих і середніх підприємствах носить більш спрощений, але водночас гнучкий характер. Крім того, специфіка фінансового планування значною мірою залежить від галузевих особливостей, рівня конкуренції та умов зовнішнього середовища.

Основними цілями фінансового планування є:

– визначення необхідного обсягу фінансових ресурсів, капіталу та резервів підприємства на основі прогнозування їх формування як за рахунок власних, так і залучених джерел;

– забезпечення безперервності виробничо-господарського процесу шляхом своєчасного фінансування операційної діяльності;

– оптимізація структури капіталу та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів;

– формування ефективної системи фінансового управління, спрямованої на досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства;

– забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства.

Таким чином, фінансове планування виступає не лише інструментом прогнозування фінансових результатів, але й ключовим елементом системи управління підприємством, який забезпечує координацію діяльності, підвищення ефективності використання ресурсів і досягнення довгострокових цілей розвитку підприємства.

Процес фінансового планування на підприємстві є багатоступеневим та комплексним, оскільки охоплює широкий спектр аналітичних, прогнозних і управлінських процедур, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування суб'єкта господарювання. Він передбачає системне дослідження фінансового стану підприємства, оцінювання його потенційних можливостей та формування обґрунтованих управлінських рішень щодо майбутнього розвитку.

Зокрема, процес фінансового планування включає:

– аналіз інвестиційних можливостей та джерел фінансування, що дозволяє визначити потенціал залучення фінансових ресурсів та напрями їх ефективного використання;

– прогнозування наслідків поточних і стратегічних управлінських рішень, яке спрямоване на оцінювання їх впливу на результати виробничо-господарської діяльності підприємства;

– обґрунтування вибору оптимального варіанта фінансового плану серед альтернативних сценаріїв розвитку з урахуванням ризиків і обмежень;

– забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами, що передбачає пошук джерел фінансування, формування відповідних фондів і досягнення запланованого рівня прибутковості у плановому періоді;

– зіставлення фактичних результатів діяльності із запланованими показниками, що дає змогу оцінити ефективність реалізації фінансових планів та своєчасно коригувати управлінські рішення.

Ключовим завданням фінансового планування є створення на підприємстві сприятливих умов для забезпечення безперервності відтворювального процесу. Це досягається шляхом своєчасного надходження

фінансових ресурсів, їх раціонального формування та оптимального використання відповідно до стратегічних і поточних потреб підприємства.

Таким чином, фінансове планування виконує подвійну функцію: з одного боку, воно спрямоване на запобігання помилковим управлінським рішенням шляхом попереднього аналізу та прогнозування, а з іншого — на мінімізацію втрат потенційних можливостей розвитку підприємства, забезпечуючи повніше використання його ресурсного потенціалу.

Для систематизації та наочного відображення зазначених процедур доцільно виділити основні етапи процесу фінансового планування, які представлені на рис. 1.1, що дозволяє структуровано відобразити логіку формування та реалізації фінансових планів на підприємстві.

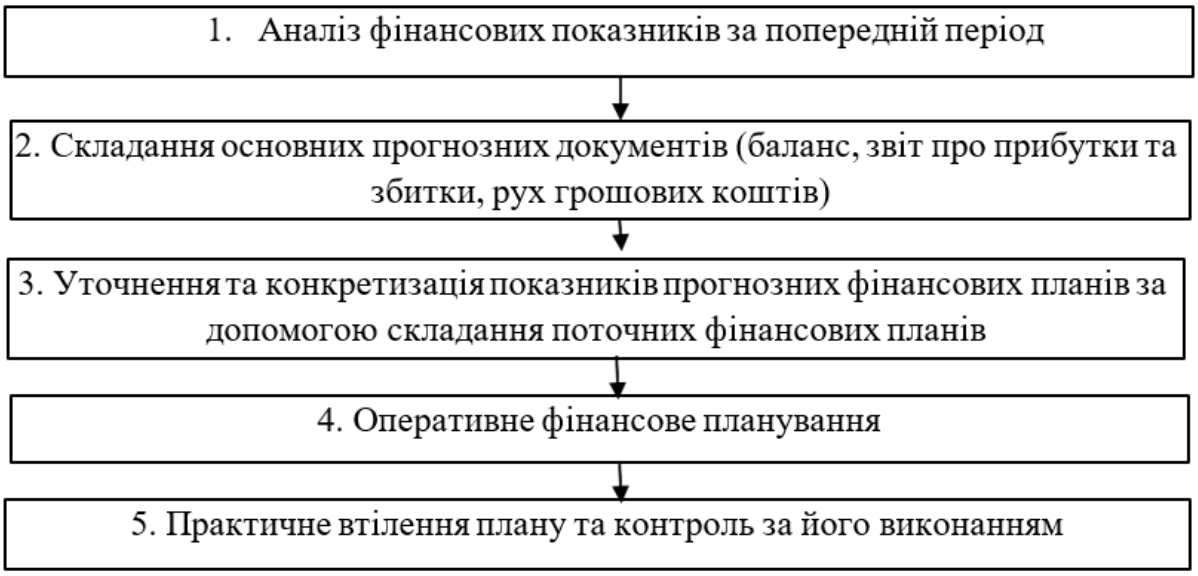

Рис. 1.1. Основні етапи процесу фінансового планування на підприємстві [14, с. 121]

Основним інструментом реалізації фінансового планування на підприємстві виступає фінансовий план, який є систематизованим документом, що відображає обсяги, структуру та джерела формування фінансових ресурсів, а також напрями їх використання у плановому періоді. Фінансовий план може мати різні форми та змістове наповнення залежно від характеру діяльності підприємства, об’єкта планування (підприємство в

цілому, окремі підрозділи чи центри відповідальності) та горизонту планування (короткострокового, середньострокового або довгострокового).

Ефективність розроблення фінансового плану значною мірою залежить від рівня координації між структурними підрозділами підприємства. Для забезпечення його достовірності та обґрунтованості необхідною є тісна взаємодія між фінансовою службою, виробничими підрозділами, маркетинговим відділом, службою постачання та іншими функціональними елементами організаційної структури. Така інтеграція дозволяє врахувати всі аспекти діяльності підприємства та забезпечити узгодженість планових показників.

Розробка фінансових планів здійснюється на основі певних методологічних принципів, серед яких ключовими є принципи наукової обґрунтованості, системності, безперервності, гнучкості, оптимальності та узгодженості. Кожен із зазначених принципів відображає окремі аспекти процесу фінансового планування, а їх комплексне застосування забезпечує формування економічно обґрунтованого, реалістичного та ефективного фінансового плану.

Узагальнюючи, фінансове планування можна визначити як процес розроблення системи взаємопов’язаних фінансових планів, нормативів і показників, що формуються відповідно до поставлених цілей та завдань підприємства і спрямовані на забезпечення його економічного розвитку та підвищення ефективності діяльності [10, с. 50].

В умовах сучасної ринкової економіки значення фінансового планування суттєво зростає. Незалежно від форми власності та масштабів діяльності, підприємства повинні приділяти особливу увагу плануванню фінансових процесів, оскільки саме воно забезпечує можливість:

– об’єктивно оцінювати поточний фінансовий стан підприємства;

– прогнозувати його фінансові результати у перспективі;

– своєчасно виявляти потенційні фінансові ризики;

– забезпечувати виконання фінансових зобов’язань у повному обсязі та у встановлені строки.

Таким чином, фінансовий план виступає не лише інструментом прогнозування, але й важливим елементом системи управління підприємством, який забезпечує досягнення його стратегічних і тактичних цілей, підвищення ефективності використання ресурсів та зміцнення фінансової стійкості.

1.2. Система принципів, видів і методів фінансового планування на підприємстві

Фінансове планування підприємства є фундаментальною складовою системи фінансового менеджменту, що забезпечує раціональне формування, розподіл і використання фінансових ресурсів у процесі господарської діяльності. В умовах трансформації економіки України, посилення впливу зовнішніх ризиків, зокрема воєнних, макроекономічної нестабільності та обмеженого доступу до капіталу, значення фінансового планування суттєво зростає. Воно виступає не лише інструментом прогнозування фінансових результатів, але й механізмом забезпечення фінансової рівноваги, підвищення інвестиційної привабливості та формування довгострокових конкурентних переваг підприємства.

Фінансове планування охоплює процес визначення обсягів фінансових ресурсів, необхідних для реалізації стратегічних і тактичних цілей, а також вибір оптимальних джерел їх залучення та ефективних напрямів використання. Його результатом є система взаємопов’язаних фінансових планів, що відображають очікувані доходи, витрати, прибуток, грошові потоки та фінансовий стан підприємства в майбутньому.

Ефективність фінансового планування визначається дотриманням сукупності принципів, які формують його методологічну основу.

Принцип наукової обґрунтованості передбачає застосування сучасних методів фінансового аналізу, економіко-математичного моделювання та прогнозування. Це дозволяє враховувати закономірності розвитку економічних процесів, оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів та підвищувати достовірність планових розрахунків.

Принцип системності означає, що фінансове планування повинно розглядатися як невід'ємна складова загальної системи управління підприємством. Усі фінансові показники мають бути узгоджені з виробничими, інвестиційними, маркетинговими та кадровими планами. Такий підхід забезпечує цілісність управління та запобігає виникненню дисбалансів у діяльності підприємства.

Принцип безперервності реалізується через постійне оновлення планових показників із урахуванням змін зовнішнього середовища. У сучасній практиці це досягається за допомогою ковзного планування, коли плановий горизонт постійно продовжується, а показники коригуються на основі актуальної інформації.

Принцип гнучкості передбачає здатність фінансових планів адаптуватися до змін економічної кон'юнктури. В умовах високої невизначеності цей принцип набуває особливого значення, оскільки дозволяє підприємству оперативно реагувати на ризики та використовувати нові можливості.

Принцип оптимальності полягає у виборі найкращого варіанту використання фінансових ресурсів за критеріями ефективності, прибутковості, ризику та ліквідності. Його реалізація часто потребує застосування методів оптимізації та сценарного аналізу.

Принцип збалансованості передбачає узгодження обсягів фінансових ресурсів і потреб у них. Це означає забезпечення рівноваги між доходами і витратами, активами і пасивами, а також між короткостроковими і довгостроковими зобов'язаннями.

Принцип реалістичності вимагає врахування фактичних можливостей підприємства, стану ринку, доступності фінансових ресурсів та рівня ризику. Завищені або занижені планові показники можуть призвести до неефективних управлінських рішень.

Принцип відповідальності передбачає закріплення відповідальності за виконання фінансових планів за конкретними структурними підрозділами та центрами відповідальності. Це сприяє підвищенню дисципліни виконання планів і ефективності контролю.

Принцип економічності означає мінімізацію витрат на процес планування при забезпеченні належної якості планових розрахунків. Він передбачає раціональне використання інформаційних, трудових і фінансових ресурсів у процесі планування.

Фінансове планування класифікується за різними критеріями, що дозволяє комплексно охарактеризувати його структуру та функціональне призначення.

За часовим горизонтом виділяють стратегічне, тактичне та оперативне фінансове планування. Стратегічне фінансове планування орієнтоване на довгострокову перспективу і визначає основні напрями розвитку підприємства, включаючи політику формування капіталу, дивідендну політику, інвестиційну стратегію та управління фінансовими ризиками. Тактичне планування конкретизує стратегічні цілі у вигляді середньострокових фінансових планів, зазвичай на рік, із деталізацією за кварталами. Оперативне планування забезпечує щоденне управління фінансовими потоками, платоспроможністю та ліквідністю підприємства.

За змістом розрізняють перспективне, поточне та бюджетне планування. Перспективне планування включає довгострокові прогнози фінансових показників. Поточне планування реалізується через складання фінансового плану підприємства на рік. Бюджетне планування передбачає розробку системи бюджетів, які деталізують фінансові показники за окремими напрямами діяльності.

Система бюджетів підприємства включає бюджет доходів і витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет капітальних інвестицій, бюджет виробництва, бюджет закупівель та інші. Взаємозв'язок між бюджетами забезпечує узгодженість діяльності різних підрозділів підприємства.

За об'єктами планування виділяють планування доходів, витрат, прибутку, грошових потоків, активів, пасивів та капіталу. Особливе значення має планування грошових потоків, яке дозволяє забезпечити платоспроможність підприємства та уникнути касових розривів.

За рівнем управління розрізняють централізоване та децентралізоване фінансове планування. У централізованій системі всі фінансові рішення приймаються на рівні керівництва підприємства, тоді як у децентралізованій – значна частина повноважень делегується окремим підрозділам.

Методи фінансового планування являють собою інструментарій, який використовується для обґрунтування фінансових рішень і розробки планових показників.

Нормативний метод базується на використанні встановлених норм і нормативів. Він широко застосовується при плануванні витрат, податкових платежів, амортизації та інших показників.

Балансовий метод передбачає узгодження джерел фінансових ресурсів і напрямів їх використання. Він дозволяє забезпечити фінансову рівновагу підприємства та уникнути дефіциту ресурсів.

Розрахунково-аналітичний метод ґрунтується на аналізі фактичних даних минулих періодів і врахуванні прогнозних змін. Він є одним із найпоширеніших методів у практиці фінансового планування.

Метод коефіцієнтів передбачає використання фінансових показників (рентабельності, ліквідності, оборотності) для прогнозування майбутніх результатів діяльності підприємства.

Економіко-математичні методи включають регресійний аналіз, моделі оптимізації, імітаційне моделювання та сценарний аналіз. Вони дозволяють

враховувати вплив багатьох факторів та обирати оптимальні варіанти фінансових рішень.

Метод бюджетування є ключовим інструментом сучасного фінансового планування. Він забезпечує деталізацію планових показників, контроль за їх виконанням і підвищення ефективності управління ресурсами.

Методи прогнозування грошових потоків (cash-flow forecasting) дозволяють оцінити майбутні надходження і виплати коштів, визначити потребу у фінансуванні та забезпечити платоспроможність підприємства.

Сценарний метод передбачає розробку кількох альтернативних варіантів розвитку подій (оптимістичного, песимістичного та базового), що дозволяє підготуватися до можливих змін у зовнішньому середовищі.

Методи управління фінансовими ризиками включають ідентифікацію, оцінку та мінімізацію ризиків. Вони інтегруються у процес фінансового планування та забезпечують підвищення його надійності.

Таким чином, фінансове планування підприємства є багатогранним процесом, що охоплює систему принципів, видів і методів, спрямованих на забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами. Його значення особливо зростає в умовах нестабільності та підвищеного рівня ризику, коли здатність підприємства адаптуватися до змін визначає його конкурентоспроможність і фінансову стійкість.

Інтеграція фінансового планування з бюджетуванням, стратегічним управлінням і системою ризик-менеджменту дозволяє підвищити якість управлінських рішень, забезпечити збалансований розвиток підприємства та створити передумови для досягнення довгострокових економічних результатів. У сучасних умовах особливого значення набуває цифровізація фінансового планування, використання аналітичних платформ та автоматизованих систем управління, що сприяє підвищенню точності прогнозів і оперативності прийняття рішень.

1.3. Особливості організації фінансового планування державних підприємств

В умовах сучасної економіки України господарську діяльність здійснюють підприємства різних форм власності, серед яких важливе місце займають державні підприємства, що функціонують на основі державної власності та виконують як економічні, так і соціально значущі функції. Особливості їх діяльності обумовлюють підвищені вимоги до організації фінансового менеджменту, зокрема до процесу фінансового планування.

На державних підприємствах, як і в інших суб'єктів господарювання, фінансове планування є невід'ємною складовою системи управління, спрямованою на забезпечення ефективного контролю за формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів. Його основною метою є забезпечення прозорості руху грошових коштів, підвищення ефективності їх використання та дотримання фінансової дисципліни у процесі здійснення господарської діяльності.

Особливість фінансового забезпечення державних підприємств полягає у поєднанні власних фінансових ресурсів із коштами, залученими з державного бюджету. Така специфіка зумовлює необхідність посиленого контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, обґрунтованістю витрат та ефективністю реалізації фінансових планів. У цьому контексті фінансове планування виступає ключовим інструментом забезпечення підзвітності, фінансової прозорості та раціонального використання державних ресурсів.

Крім того, фінансове планування на державних підприємствах виконує важливу координаційну функцію, забезпечуючи узгодженість між стратегічними цілями розвитку підприємства та державними економічними пріоритетами. Воно сприяє оптимізації фінансових потоків, мінімізації ризиків неефективного використання коштів та підвищенню загальної результативності діяльності підприємства.

Таким чином, значення фінансового планування для державних підприємств є особливо вагомим, оскільки воно не лише забезпечує ефективне управління фінансовими ресурсами, але й виступає інструментом державного контролю та гарантією досягнення соціально-економічних результатів діяльності [31, с. 143].

Основним інструментом фінансового планування на державних підприємствах виступає фінансовий план, який є ключовим управлінським документом, що відображає прогнозні показники фінансово-господарської діяльності та визначає напрями формування і використання фінансових ресурсів у плановому періоді. Його значення полягає у забезпеченні прозорості фінансових потоків, підвищенні ефективності управління ресурсами та дотриманні вимог державного контролю.

Структура фінансового плану державного підприємства є регламентованою та включає основні розділи, що комплексно характеризують фінансову діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, до таких розділів належать:

– джерела формування та надходження грошових коштів, а також напрями їх використання, що дозволяє оцінити баланс фінансових потоків підприємства;

– формування чистого прибутку, який відображає кінцевий фінансовий результат діяльності та визначає можливості подальшого розвитку підприємства;

– формування доходів від фінансової діяльності, що характеризує ефективність управління фінансовими інструментами та залученими ресурсами.

Важливою складовою фінансового плану є пояснювальна записка, яка супроводжує його проєкт і виконує аналітичну та обґрунтовуючу функцію. У ній, як правило, відображаються результати аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства за попередній період, що дозволяє оцінити тенденції розвитку та визначити фактори, які вплинули на фінансові результати.

Крім того, пояснювальна записка містить основні показники господарської діяльності підприємства у плановому періоді, обґрунтування запланованих фінансових показників, а також характеристику передумов і ризиків, які можуть вплинути на їх досягнення. Це забезпечує узгодженість між фактичними результатами діяльності та прогнозними показниками, а також підвищує обґрунтованість фінансового планування.

Таким чином, фінансовий план державного підприємства є комплексним документом, який поєднує аналітичні, прогнозні та управлінські функції, забезпечує ефективне використання фінансових ресурсів та сприяє досягненню стратегічних цілей розвитку підприємства.

Органи управління, наділені повноваженнями щодо управління державним майном або державними корпоративними правами, відіграють ключову роль у процесі погодження та затвердження фінансових планів державних підприємств. Зокрема, протягом одного місяця з моменту подання проєкту фінансового плану вони зобов’язані здійснити його комплексний аналіз, який обов’язково включає порівняльну оцінку результатів фінансово-господарської діяльності підприємства за два попередні роки. Такий аналіз дозволяє виявити основні тенденції розвитку підприємства, оцінити ефективність використання ресурсів та обґрунтованість прогнозних показників.

На основі проведеного аналізу формується відповідний висновок, який разом із проєктом фінансового плану подається для подальшого погодження. Наступним етапом є розгляд документа у Міністерстві фінансів України, де здійснюється оцінка відповідності планових показників державній фінансовій політиці, бюджетним обмеженням та макроекономічним параметрам.

Після погодження проєкту фінансового плану Міністерством фінансів України, орган, уповноважений управляти державним майном, здійснює його затвердження, тоді як орган, що здійснює управління державними корпоративними правами, надає відповідне погодження. Такий багаторівневий механізм узгодження забезпечує підвищення рівня обґрунтованості

фінансових рішень, прозорість процесу планування та ефективний державний контроль.

У разі, якщо проєкт фінансового плану не отримує погодження, державне підприємство зобов'язане внести необхідні корективи відповідно до зауважень, отриманих від уповноважених органів. Після доопрацювання документ повторно подається на затвердження або погодження до відповідного органу управління. Така процедура сприяє підвищенню якості фінансового планування, узгодженості інтересів підприємства та держави, а також забезпечує відповідність фінансових планів стратегічним пріоритетам економічного розвитку.

Виконання фінансового плану державного підприємства здійснюється безпосередньо у процесі його господарської діяльності та є важливою складовою системи фінансового менеджменту. Реалізація планових показників передбачає практичне втілення запланованих фінансових рішень, контроль за рухом грошових потоків, а також забезпечення відповідності фактичних результатів встановленим фінансовим орієнтирам.

Контроль і моніторинг виконання фінансового плану покладається на органи, уповноважені управляти державним майном або державними корпоративними правами. Зазначені органи здійснюють систематичний нагляд за дотриманням підприємством затверджених фінансових показників, ефективністю використання ресурсів та виконанням встановлених фінансових зобов'язань. Такий контроль є важливим елементом забезпечення фінансової дисципліни та прозорості діяльності державних підприємств.

Важливою складовою процесу реалізації фінансового плану є звітність підприємства про його виконання. Зокрема, державне підприємство зобов'язане подавати звіти про стан виконання фінансового плану на квартальній основі у строки, визначені для подання фінансової звітності. Така звітність подається до відповідних органів управління разом із пояснювальною запискою, яка містить детальний аналіз результатів діяльності підприємства за звітний період.

У пояснювальній записці особлива увага приділяється обґрунтуванню отриманих фінансових результатів, а також аналізу причин можливих відхилень фактичних показників від запланованих. У разі наявності суттєвих відхилень підприємство повинно надати їх економічне пояснення, що дозволяє своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності та приймати коригувальні управлінські рішення.

Таким чином, процес виконання фінансового плану державного підприємства супроводжується постійним контролем, моніторингом і звітністю, що забезпечує підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, дотримання принципів підзвітності та сприяє досягненню стратегічних і поточних цілей діяльності підприємства [31, с. 148].

Основним узагальнюючим фінансовим показником результативності господарської діяльності державного підприємства є прибуток, який відображає кінцевий фінансовий результат та ефективність використання наявних ресурсів. Саме прибуток виступає ключовим індикатором економічної доцільності діяльності підприємства та основою для подальшого розподілу фінансових ресурсів.

Розподіл прибутку державних підприємств здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану з урахуванням вимог чинного національного законодавства. Такий підхід забезпечує прозорість фінансових потоків, підвищує рівень фінансової дисципліни та сприяє ефективному використанню державного майна. Важливою вимогою є те, що фінансовий план державного підприємства повинен передбачати отримання чистого прибутку, обсяг якого не може бути нижчим за фактично досягнутий показник попереднього звітного періоду.

У разі, якщо прогнозований або фактичний обсяг чистого прибутку є меншим порівняно з попереднім роком, державне підприємство зобов’язане підготувати аналітичний висновок, у якому детально обґрунтовуються причини такого зниження. Це дозволяє забезпечити об’єктивність оцінки

фінансових результатів, виявити негативні фактори впливу та визначити напрями підвищення ефективності діяльності у майбутньому.

Окрім цього, відповідно до положень фінансового плану, державні підприємства здійснюють використання коштів, отриманих від реалізації майнових об’єктів, що належать до основних засобів. Такі операції повинні бути економічно обґрунтованими та спрямованими на оновлення матеріально-технічної бази, оптимізацію структури активів і підвищення ефективності господарської діяльності.

Таким чином, система фінансового планування на державних підприємствах виконує важливу регулюючу та контрольну функцію, спрямовану на запобігання неефективному управлінню державним майном. Вона забезпечує формування стабільних фінансових результатів та сприяє зростанню надходжень до державного бюджету у вигляді встановлених нормативів відрахувань від прибутку державних підприємств.

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

2.1. Характеристика ДП «Адміністрація морських портів України» та аналіз основних показників його діяльності

Державне підприємство «АМПУ» є державним унітарним суб'єктом господарювання, що функціонує як державне комерційне підприємство, утворене відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 року № 133 «Про погодження пропозиції щодо реорганізації державних підприємств морського транспорту» [21].

Підприємство було створене у 2013 році в межах реформування морської галузі України з метою забезпечення ефективного управління та раціонального використання державного майна в морських портах, а також формування сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток портової інфраструктури та забезпечення стабільного функціонування бізнесу. До ключових завдань АМПУ належать підтримання паспортних глибин акваторій портів, гарантування безпеки мореплавства та інші функції.

Діяльність підприємства спрямована на задоволення потреб держави і бізнесу та охоплює широкий спектр операцій у портовій і морській сферах – від удосконалення нормативно-правового регулювання до організації перевезення вантажів і забезпечення безпеки судноплавства.

АМПУ підпорядковується Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України та об'єднує морські порти країни, сприяючи підвищенню їх ефективності та конкурентоспроможності. Організаційна структура підприємства включає центральний апарат управління в місті Одеса, філію «Дельта-Лоцман» та 13 філій, розташованих у морських портах України, а саме:

- адміністрація Білгород-Дністровського морського порту;

- адміністрація Бердянського морського порту (тимчасово окупована);
- адміністрація Ізмаїльського морського порту;
- адміністрація Маріупольського морського порту (тимчасово окупована);
- адміністрація Миколаївського морського порту;
- адміністрація Одеського морського порту;
- адміністрація морського порту «Ольвія»;
- адміністрація морського порту «Південний»;
- адміністрація Ренійського морського порту;
- адміністрація Скадовського морського порту (тимчасово окупована);
- адміністрація морського порту Усть-Дунайськ;
- адміністрація Херсонського морського порту;
- адміністрація Чорноморського морського порту.

У таблиці 2.1 відображені основні фінансові результати фінансово-господарської діяльності ДП «Адміністрація морських портів України».

Таблиця 2.1

Фінансові результати діяльності ДП «Адміністрація морських портів України», тис. грн .

Показник	Період			Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024	
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	абсол., тис.грн.	віднос, %	абсол., тис.грн	віднос, %
Чистий дохід від реалізації продукції	4063530	6301897	5615926	2238367	55,08	-685971	-10,89
Валовий прибуток	1608927	3775840	2847814	2166913	134,68	-928026	-24,58
Фінансовий результат від операційної діяльності	961887	3347988	1894778	2386101	248,06	-1453210	-43,41
Фінансовий результат до оподаткування	52613	96160	111378	43547	82,77	15218	15,83
Чистий прибуток	1011980	3384931	2050622	2372951	234,49	-1334309	-39,42

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Дані, наведені у табл. 2.1, свідчать про загальну тенденцію до зростання основних фінансово-економічних показників підприємства упродовж аналізованого періоду, що характеризує позитивну динаміку його діяльності та поступове зміцнення фінансового потенціалу. Водночас динаміка окремих показників має нерівномірний характер, що відображає вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на результати господарювання.

Зокрема, у 2024 році спостерігається суттєве зростання чистого доходу підприємства на 55,08%, що може бути зумовлено розширенням обсягів діяльності, підвищенням тарифів на послуги, збільшенням попиту або оптимізацією операційних процесів. Проте у 2025 році відбулося значне скорочення даного показника - на 10,89%, що свідчить про певне погіршення ринкової кон'юнктури, зниження ділової активності або вплив несприятливих макроекономічних умов. Незважаючи на такі коливання, у цілому за досліджуваний період чистий дохід підприємства демонструє незначне, але позитивне зростання на рівні 38,20%, що вказує на відносну стабільність його функціонування.

Щодо фінансових результатів діяльності, слід зазначити, що протягом усього аналізованого періоду підприємство забезпечувало отримання прибутку як від операційної, так і від звичайної діяльності, що є свідченням ефективної організації основних бізнес-процесів та здатності генерувати позитивний фінансовий результат навіть за умов коливань доходів. Це також вказує на достатній рівень управління витратами та адаптивність підприємства до змін зовнішнього середовища.

Графічне відображення динаміки фінансових показників діяльності ДП «Адміністрація морських портів України», представлене на рис. 2.1, наочно демонструє наявність певних коливань у значеннях ключових показників. Такі коливання можуть бути зумовлені як внутрішніми чинниками (зміни в обсягах діяльності, структурі витрат, інвестиційній політиці), так і зовнішніми факторами (економічна ситуація в країні, зміни у транспортно-логістичних потоках, регуляторна політика держави тощо).

Таким чином, проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» у досліджуваному періоді характеризується загалом позитивною динамікою розвитку, незважаючи на наявність окремих коливань фінансових показників, що є типовим для функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

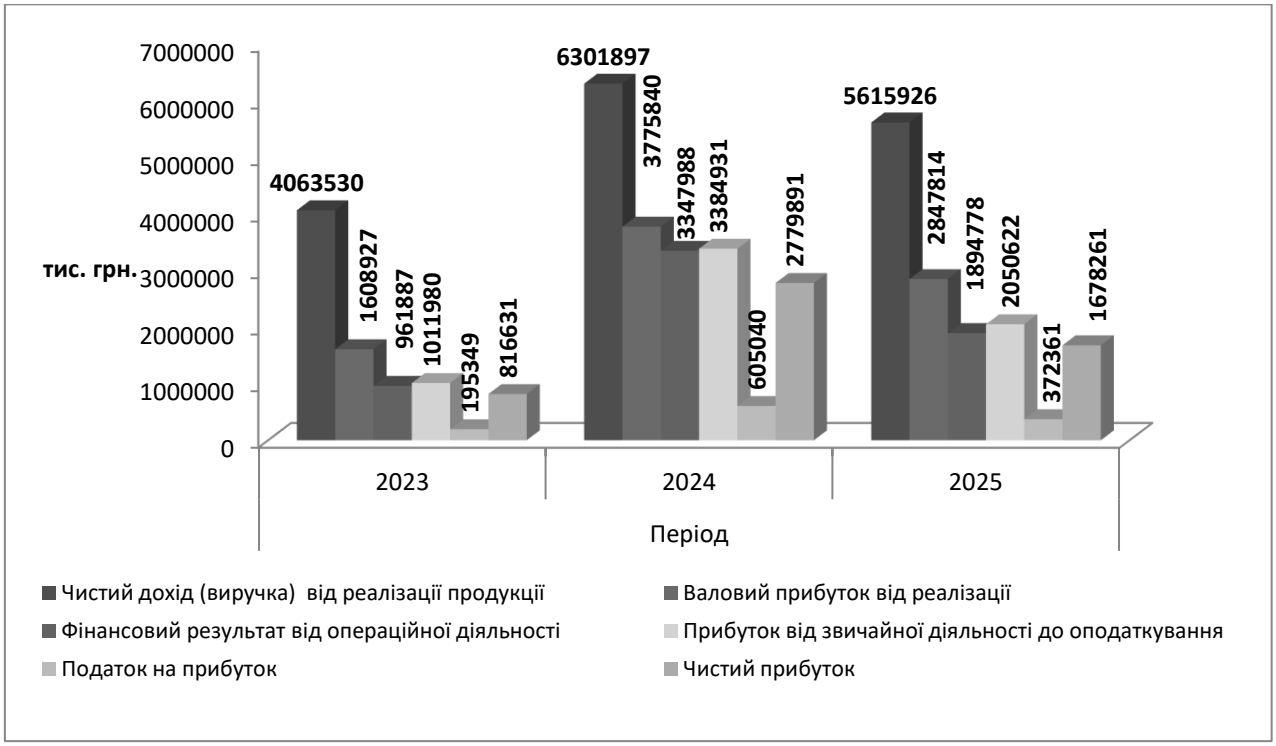

Рис. 2.1. Динаміка фінансових показників ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023-2025 роках

Наступним етапом комплексного аналізу фінансової діяльності підприємства є дослідження структури та динаміки його балансу, що передбачає оцінку складу активів і джерел їх формування. Такий аналіз дозволяє визначити напрями зміни ресурсного потенціалу підприємства, виявити структурні зрушення у складі майна, а також оцінити ефективність управління активами. У таблиці 2.2 наведено структуру активів ДП «Адміністрація морських портів України» за звітний період.

Таблиця 2.2

Аналіз активу балансу ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023-2025 роках

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024 /2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Необоротні активи	18492877	82,18	18651280	79,12	18847200	77,74	158403	0,86	195920	1,05	354323	1,92
1.1	Нематеріальні активи	33978	0,15	25612	0,11	20948	0,09	-8366	-24,62	-4664	-18,21	-13030	-38,35
1.2	Незавершені капітальні інвестиції	1970835	8,76	2179256	9,24	2478922	10,22	208421	10,58	299666	13,75	508087	25,78
1.3	Основні засоби	16393628	72,85	16198015	68,71	16119128	66,49	-195613	-1,19	-78887	-0,49	-274500	-1,67
1.4	Інвестиційна нерухомість	5743	0,03	5539	0,02	5381	0,02	-204	-3,55	-158	-2,85	-362	-6,30
1.5	Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0,00	163842	0,70	0	0,00	163842	0,00	-163842	-100,00	0	########
1.6	Інші необоротні активи	88693	0,39	79016	0,34	222821	0,92	-9677	-10,91	143805	181,99	134128	151,23
2	Оборотні активи	4009001	17,82	4923076	20,88	5396762	22,26	914075	22,80	473686	9,62	1387761	34,62
2.1	Запаси	193284	0,86	175405	0,74	159488	0,66	-17879	-9,25	-15917	-9,07	-33796	-17,49
2.2	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	304020	1,35	208942	0,89	164145	0,68	-95078	-31,27	-44797	-21,44	-139875	-46,01
2.3	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	22039	0,10	16665	0,07	12466	0,05	-5374	-24,38	-4199	-25,20	-9573	-43,44

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2.4	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	791	0,00	1084	0,00	1109	0,00	293	37,04	25	2,31	318	40,20
2.5	Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	5107	0,02	8133	0,03	11606	0,05	3026	59,25	3473	42,70	6499	127,26
2.6	Інша поточна дебіторська заборгованість	332138	1,48	295308	1,25	505430	2,08	-36830	-11,09	210122	71,15	173292	52,17
2.7	Гроші та їх еквіваленти	3116630	13,85	4181977	17,74	4476730	18,47	1065347	34,18	294753	7,05	1360100	43,64
2.8	Витрати майбутніх періодів	14440	0,06	17784	0,08	22634	0,09	3344	23,16	4850	27,27	8194	56,75
2.9	Інші оборотні активи	20552	0,09	17778	0,08	43154	0,18	-2774	-13,50	25376	142,74	22602	109,97
3	Необоротні активи, утримувані для продажу	92	0,00	6	0,00	6	0,00	-86	-93,48	0	0,00	-86	-93,48
	Усього	22501970	100,00	23574362	100,00	24243968	100,00	1072392	4,77	669606	2,84	1741998	7,74

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Проведений аналіз балансу ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки дозволив виявити низку характерних тенденцій. Зокрема, спостерігається незначне зростання необоротних активів на 354323 тис. грн (1,92%), що свідчить про відносно стабільний стан довгострокової ресурсної бази підприємства. Водночас більш суттєвим є збільшення поточних активів на 1387761 тис. грн (34,62%), що може бути пов’язано з розширенням обсягів операційної діяльності, зростанням дебіторської заборгованості або накопиченням грошових коштів та їх еквівалентів.

У результаті зазначених змін загальна сума активів підприємства зросла на 1741998 тис. грн (7,74%), що свідчить про розширення масштабів господарської діяльності та збільшення економічного потенціалу підприємства. Водночас диспропорція у темпах зростання окремих складових активів може вказувати на структурні зміни у формуванні майнового комплексу підприємства.

Особливої уваги заслуговує структура необоротних активів, які переважно представлені основними засобами. За досліджуваний період їх вартість зменшилася на 274500 тис. грн (1,67%), що може свідчити про процеси фізичного та морального зносу, недостатні обсяги інвестицій у оновлення матеріально-технічної бази або списання застарілих активів. Така тенденція може мати негативний вплив на довгострокову ефективність діяльності підприємства та потребує додаткового управлінського аналізу.

Крім того, слід відзначити, що частка нематеріальних активів та у структурі активів є незначною і становить менше 1% від їх загального обсягу. Це свідчить про обмежений рівень інвестицій у нематеріальні ресурси, інноваційні технології та розвиток інтелектуального капіталу, що може стримувати підвищення конкурентоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі. Що стосується незавершених капітальних інвестицій, їх питома вага складає близько 10 %.

Тобто, результати аналізу свідчать про загальне зростання активів ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023–2025 роках, що

супроводжується структурними змінами у їх складі. Зокрема, відбувається суттєве збільшення оборотних активів при відносно стабільному рівні необоротних, що може свідчити як про активізацію операційної діяльності, так і про необхідність підвищення ефективності управління довгостроковими ресурсами підприємства.

Важливо зазначити, що у структурі активів підприємства суттєву роль відіграють оборотні активи, які забезпечують безперервність операційної діяльності та формують основу поточної ліквідності. Аналіз їх динаміки свідчить про поступове зростання їх частки у загальному обсязі активів ДП «Адміністрація морських портів України». Зокрема, частка оборотних активів збільшилася з 17,82% у 2023 році до 22,26% у 2025 році, що вказує на посилення ролі короткострокових ресурсів у структурі майна підприємства.

Водночас спостерігається позитивна динаміка абсолютної величини оборотних активів. Так, у 2024 році їх обсяг зріс на 914 075 тис. грн (22,80%), що може бути зумовлено зростанням обсягів господарської діяльності, збільшенням дебіторської заборгованості або накопиченням грошових коштів. У 2025 році відбулося подальше збільшення оборотних активів на 473686 тис. грн (9,62%), що може свідчити про оптимізацію структури активів або підвищення ділової активності підприємства. У цілому за аналізований період спостерігається загальне зростання оборотних активів на 1387761 тис. грн (34,62%), що є позитивною тенденцією.

Збільшення вартості як необоротних, так і оборотних активів зумовило зростання загального обсягу активів підприємства. Зокрема, загальна сума активів ДП «Адміністрація морських портів України» зросла на 1741998 тис. грн (7,74%), що свідчить про розширення ресурсної бази та масштабів діяльності підприємства.

Аналіз динаміки валюти балансу показує, що у 2024 році підприємство продемонструвало зростання господарської активності, про що свідчить збільшення загального обсягу активів до 23 574 362 тис. грн, що на 1 072 392 тис. грн (4,77%) більше порівняно з попереднім роком. Однак у 2025 році

спостерігається незначне скорочення зростання активів балансу на 669606 тис. грн (2,84%), що може бути пов’язано із впливом зовнішніх економічних чинників або змінами у фінансовій політиці підприємства.

Для більш глибокого дослідження структури активів доцільно застосувати вертикальний аналіз балансу, який дозволяє оцінити питому вагу кожної статті активів у їх загальному обсязі. Такий підхід дає змогу визначити структурні пріоритети у формуванні майна підприємства, виявити диспропорції та оцінити ефективність управління окремими видами активів. Результати вертикального аналізу структури активів ДП «Адміністрація морських портів України» наведено на рис. 2.2, що дозволяє наочно відобразити співвідношення окремих елементів активів у загальній валюті балансу.

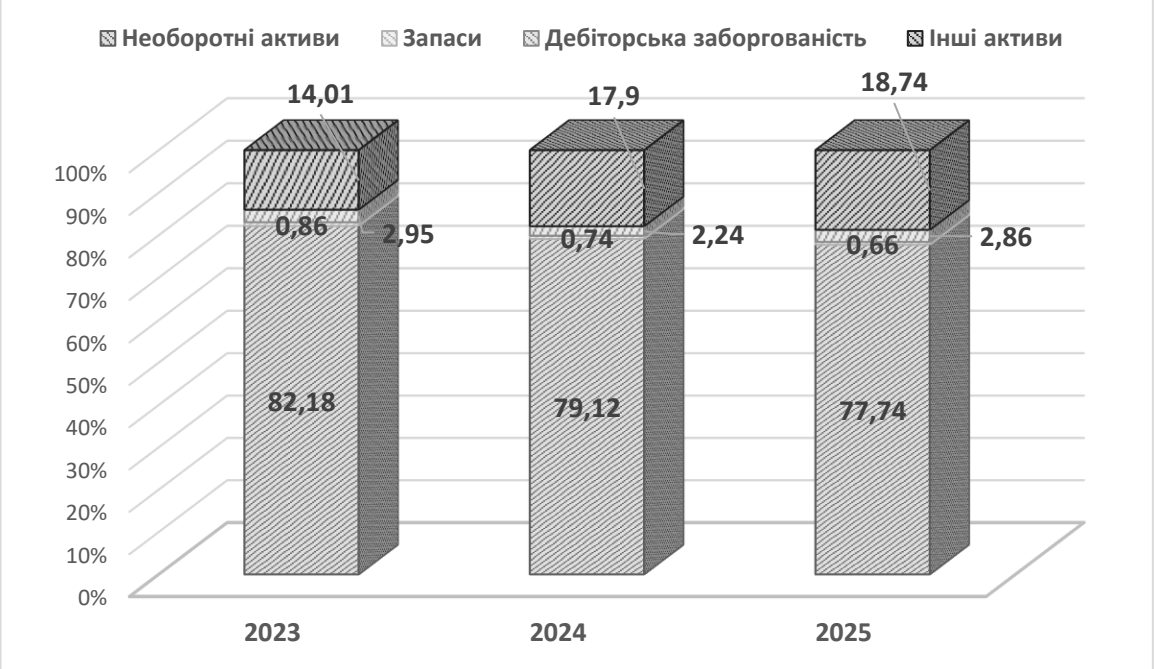

Рис. 2.2. Структура активу балансу ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023-2025 роках, %

Таблиця 2.3

Аналіз пасиву балансу ДП «Адміністрація морських портів України», тис. грн.

Показник	Рік						Відхилення 2024р. від 2023 р.		Відхилення 2025р. від 2024 р.		Відхилення 2025р. від 2023 р.	
	2023		2024		2025							
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власний капітал	20655809	91,80	21185449	89,87	21539287	88,84	529640	2,56	353838	1,67	883478	4,28
Позиковий капітал, в т.ч.	1845323	8,20	2388021	10,13	2703601	11,15	542698	29,41	315580	13,22	858278	46,51
Довгострокові зобов’язання	903260	4,01	949314	4,03	1073053	4,43	46054	5,10	123739	13,03	169793	18,80
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов’язаннями	838	0,00	892	0,00	1080	0,00	54	6,44	188	21,08	242	28,88
товари, роботи, послуги	126924	0,56	244068	1,04	455767	1,88	117144	92,29	211699	86,74	328843	259,09
розрахунками з бюджетом	177254	0,79	146825	0,62	151502	0,62	-30429	-17,17	4677	3,19	-25752	-14,53
розрахунками зі страхування	10844	0,05	17718	0,08	22845	0,09	6874	63,39	5127	28,94	12001	110,67
розрахунками з оплати праці	52014	0,23	71321	0,30	85815	0,35	19307	37,12	14494	20,32	33801	64,98
одержаними авансами	142736	0,63	135650	0,58	199516	0,82	-7086	-4,96	63866	47,08	56780	39,78
розрахунками з учасниками	155522	0,69	485494	2,06	344755	1,42	329972	212,17	-140739	-28,99	189233	121,68
Поточні забезпечення	172366	0,77	176792	0,75	175943	0,73	4426	2,57	-849	-0,48	3577	2,08
Доходи майбутніх періодів	18372	0,08	28920	0,12	38469	0,16	10548	57,41	9549	33,02	20097	109,39
Інші поточні зобов’язання	86031	0,38	131919	0,56	155936	0,64	45888	53,34	24017	18,21	69905	81,26
Всього	22501970	100,00	23574362	100,00	24243968	100,00	1072392	4,77	669606	2,84	1741998	7,74

Подальший етап дослідження передбачає аналіз структури пасивів балансу ДП «Адміністрація морських портів України», що дозволяє оцінити джерела формування фінансових ресурсів підприємства та визначити рівень його фінансової стійкості і незалежності. Використовуючи дані, наведені у табл. 2.3, доцільно здійснити поглиблений аналіз складу, динаміки та організації зобов'язань підприємства.

Результати проведеного аналізу свідчать, що протягом досліджуваного періоду як власний капітал, так і позикові ресурси підприємства зазнали певного зростання. Зокрема, обсяг власного капіталу збільшився на 761 489 тис. грн (3,69%), що є свідченням поступового зміцнення фінансової бази підприємства та зростання його фінансової незалежності. Таке збільшення може бути обумовлене накопиченням нерозподіленого прибутку або іншими внутрішніми джерелами фінансування.

Водночас темпи зростання позикового капіталу є вищими, ніж власного: його обсяг зріс на 858278 тис. грн (46,51%). Це свідчить про певне посилення ролі залучених ресурсів у структурі фінансування діяльності підприємства, що може бути пов'язано з необхідністю забезпечення розширення господарської діяльності або реалізації інвестиційних проєктів.

Аналіз структури зобов'язань показує, що їх формування переважно здійснюється за рахунок довгострокових позикових джерел. Зокрема, частка довгострокових зобов'язань у загальному обсязі пасивів зросла з 4,01% у 2023 році до 4,43% у 2025 році, що свідчить про орієнтацію підприємства на використання більш стабільних джерел фінансування. Така структура є позитивною з точки зору фінансової стійкості, оскільки довгострокові зобов'язання не створюють значного тиску на поточну ліквідність підприємства.

Слід також підкреслити, що підприємство не використовує короткострокові банківські кредити, що свідчить про низький рівень залежності від банківського фінансування у короткостроковому періоді. Натомість короткострокові зобов'язання представлені переважно поточною

кредиторською заборгованістю, яка включає зобов’язання за товари, роботи та послуги, розрахунки з бюджетом, зі страхування, з оплати праці, а також за одержаними авансами. При цьому всі зазначені складові мають незначну частку у структурі пасивів — кожна з них становить менше 1%, що свідчить про невисокий рівень короткострокового боргового навантаження.

Таким чином, структура пасивів ДП «Адміністрація морських портів України» характеризується переважанням власного капіталу та відносно низьким рівнем позикових коштів, що є позитивною ознакою з точки зору фінансової стійкості та незалежності підприємства. Водночас зростання частки довгострокових зобов’язань свідчить про використання стабільних джерел фінансування для забезпечення розвитку підприємства.

З метою більш наочного відображення співвідношення між власними та залученими фінансовими ресурсами доцільно здійснити аналіз структури фінансових ресурсів підприємства. Результати такого аналізу наведено на рис. 2.3, що дозволяє оцінити пропорційну структуру джерел фінансування та визначити ключові тенденції у формуванні капіталу підприємства.

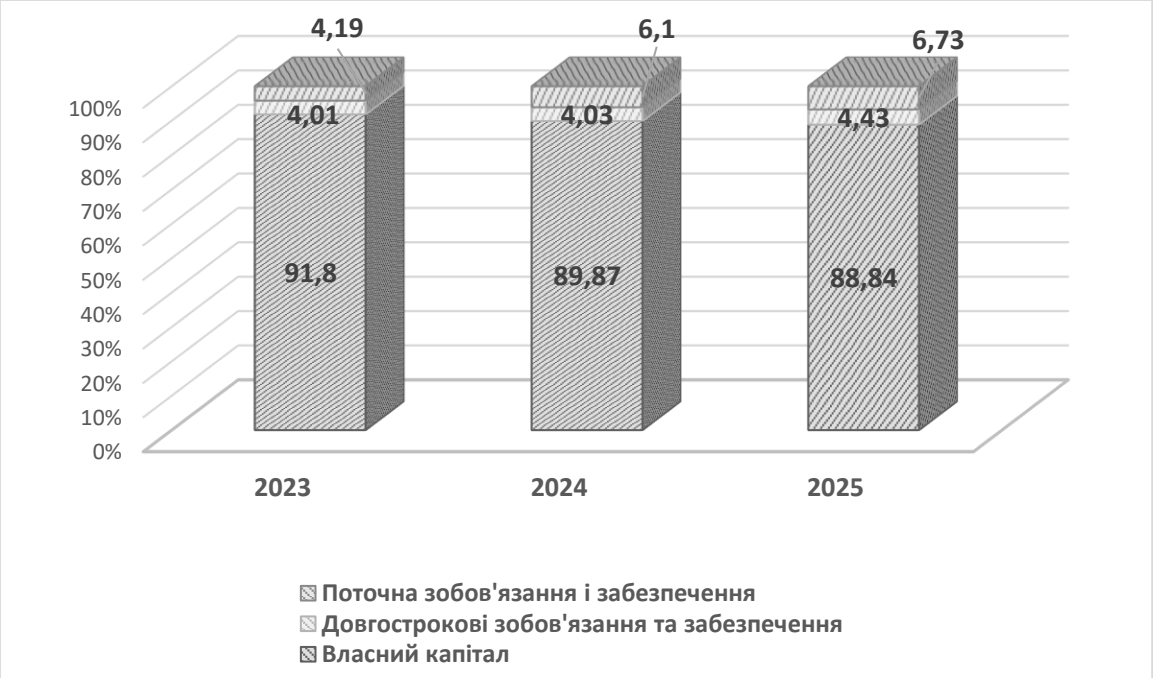

Рис. 2.3. Динаміка структури фінансових ресурсів ДП «Адміністрація морських портів України», %

Як видно з рисунку 2.3 та таблиці 2.3, найбільш вагомою складовою у структурі пасивів ДП «Адміністрація морських портів України» є власний капітал, який у 2023 році становив 91, 8%, у 2025 році – 88,84%.

Частка довгострокових зобов'язань і забезпечень підприємства, становить 4,323% від загальної суми зобов'язань. Важливо відзначити деяке збільшення поточних зобов’язань у структурі зобов’язань підприємства з 4,19% у 2023 році до 6,73% у 2025 році.

2.2. Оцінка фінансового стану ДП «Адміністрація морських портів України»

Для отримання комплексної та об’єктивної оцінки фінансового стану підприємства необхідно дослідити динаміку ключових фінансових показників, які відображають ефективність використання фінансових ресурсів з різних аналітичних позицій. Такий підхід дозволяє не лише оцінити поточний стан підприємства, але й виявити тенденції його розвитку, визначити потенційні ризики та сформувати обґрунтовані управлінські рішення.

Першочерговим етапом такого аналізу є оцінка ліквідності балансу підприємства, оскільки саме ліквідність виступає базовою характеристикою фінансової стійкості та платоспроможності. Для визначення рівня ліквідності необхідно дослідити ступінь відповідності між зобов’язаннями підприємства та його активами, які можуть бути трансформовані у грошові кошти протягом відповідного періоду часу.

Оцінка ліквідності здійснюється за допомогою системи коефіцієнтів ліквідності, які є кількісними індикаторами фінансової стійкості підприємства та відображають різні аспекти його платоспроможності. До основних із них належать коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності та коефіцієнт покриття.

Розраховані значення зазначених показників для ДП «Адміністрація морських портів України» за досліджуваний період наведено у таблиці 2.4, що дозволяє здійснити їх подальший аналіз та оцінити динаміку змін рівня ліквідності підприємства.

Таблиця 2.4

Аналіз показників ліквідності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 роки.

Показник	2023	2024	2025	Рекомендоване значення	Відхилення 2024/2023	Відхилення 2025/2024	Відхилення 2025/2023
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	3,31	2,90	2,74	0,25 – 0,5	-0,40	-0,16	-0,56
Коефіцієнт критичної ліквідності	4,05	3,30	3,21	>1	-0,75	-0,09	-0,84
Загальний коефіцієнт ліквідності	4,25	3,42	3,31	≥2	-0,83	-0,11	-0,94

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Аналіз показників ліквідності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про збереження високого рівня платоспроможності підприємства при поступовому зниженні ліквідності у динаміці.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2023 році становив 3,31, у 2024 році знизився до 2,90, а у 2025 році — до 2,74. Незважаючи на спад (на 0,56 за період), показник суттєво перевищує рекомендований рівень (0,25–0,5), що свідчить про наявність значного обсягу високоліквідних активів, здатних негайно покрити поточні зобов’язання. Водночас таке перевищення може вказувати на неефективне використання грошових ресурсів, оскільки частина коштів не залучена до активної діяльності.

Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності представлена на рис. 2.4.

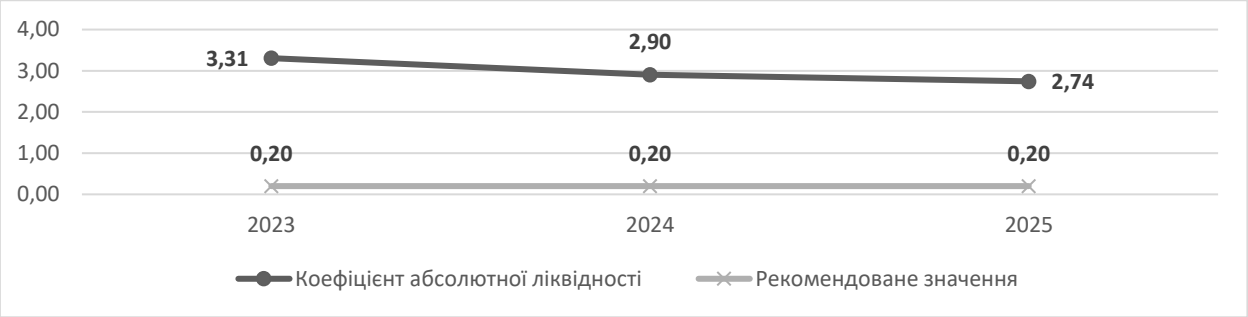

Рис. 2.4. Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 роки

Коефіцієнт критичної (швидкої) ліквідності також демонструє тенденцію до зниження: з 4,05 у 2023 році до 3,21 у 2025 році (-0,84). Проте його значення значно перевищує норматив (>1), що свідчить про високу здатність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних оборотних активів без урахування запасів. Динаміка коефіцієнта критичної ліквідності представлена на рис. 2.5.

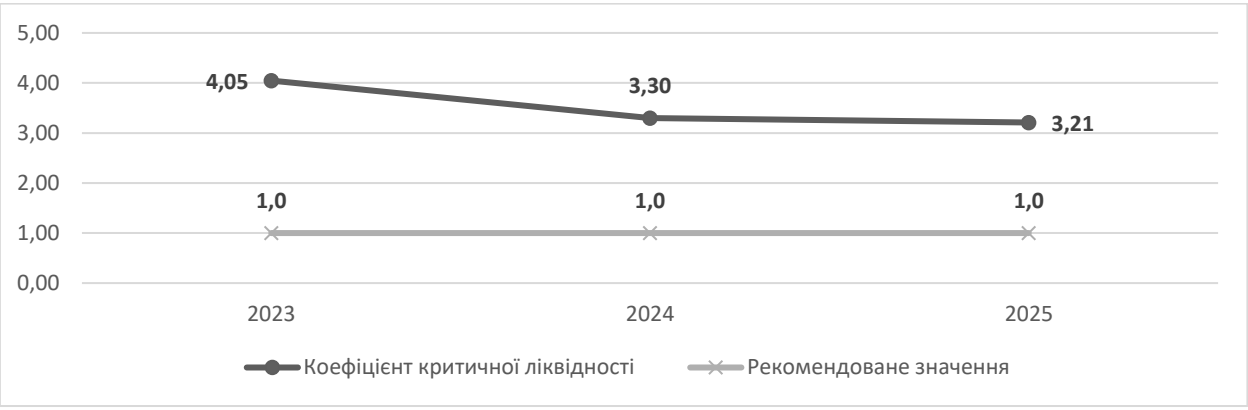

Рис. 2.5. Динаміка коефіцієнта критичної ліквідності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 роки

Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття) знизився з 4,25 у 2023 році до 3,31 у 2025 році (-0,94), але також залишається значно вищим за нормативне значення (≥2). Це означає, що підприємство має достатній обсяг оборотних активів для повного покриття поточних зобов'язань. Динаміка цього коефіцієнта представлена на рис. 2.6.

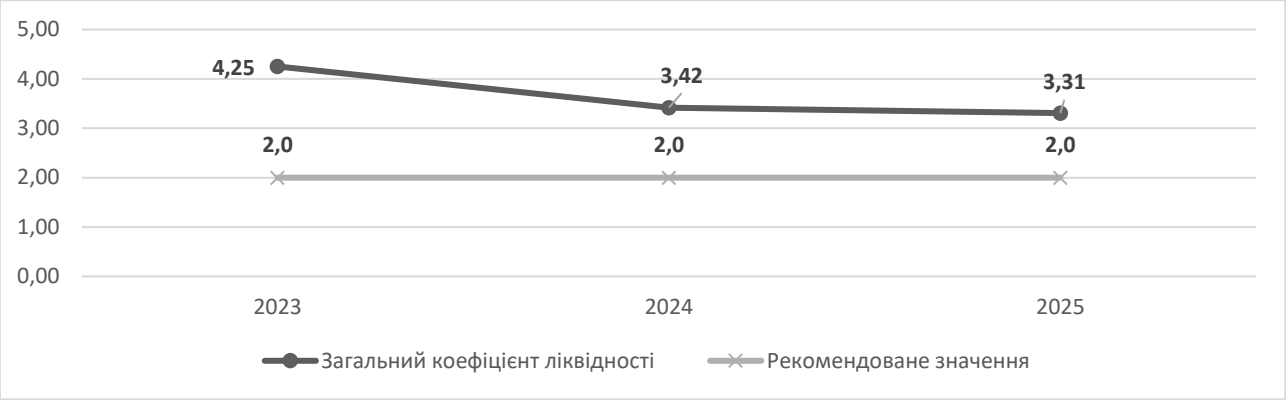

Рис. 2.6. Динаміка загального коефіцієнта ліквідності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 роки

Таким чином, усі показники ліквідності ДП «АМПУ» значно перевищують нормативні значення, що характеризує підприємство як фінансово стійке та платоспроможне. Водночас тенденція до їх поступового зниження свідчить про оптимізацію структури активів або зростання поточних зобов’язань.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що підприємство має надлишкову ліквідність, що забезпечує високий рівень фінансової безпеки, однак потребує більш ефективного управління грошовими ресурсами з метою підвищення їх дохідності. Оптимальним напрямом є перерозподіл частини ліквідних активів у більш прибуткові інструменти при збереженні необхідного рівня платоспроможності.

Наступним етапом комплексного аналізу фінансового стану підприємства є оцінка його фінансової стійкості, яка відображає здатність суб’єкта господарювання забезпечувати стабільність своєї діяльності за рахунок оптимального співвідношення власних і залучених фінансових ресурсів. З метою оцінювання фінансової стійкості ДП «Адміністрація морських портів України» доцільно використати систему аналітичних показників, які характеризують структуру джерел фінансування та ступінь залежності підприємства від зовнішніх ресурсів. До основних із них належать:

Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) - відображає частку власного капіталу у загальній сумі фінансових ресурсів підприємства та характеризує рівень його незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Чим вищим є значення цього показника, тим більш фінансово стійким вважається підприємство.

Коефіцієнт фінансової залежності - показує частку позикового капіталу у загальному обсязі фінансових ресурсів і характеризує ступінь залучення зовнішніх джерел фінансування. Зростання цього показника свідчить про підвищення фінансової залежності підприємства.

Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля) - визначає співвідношення між позиковим і власним капіталом та дозволяє оцінити рівень фінансового ризику, пов'язаного із залученням позикових коштів. Чим вищим є значення цього показника, тим більшим є фінансовий ризик підприємства.

Розраховані значення показників фінансової стійкості ДП «Адміністрація морських портів України» за досліджуваний період наведено у таблиці 2.5, що створює основу для подальшого аналізу та формування узагальнюючих висновків щодо рівня фінансової стабільності підприємства.

Таблиця 2.5

Аналіз фінансової стійкості ДП «Адміністрація морських портів України»

Показники	Реком. значення.	2023	2024	2025	відхилення, +/-		
					2024/2023	2025/2024	2025/2023
1. Коефіцієнт фінансової незалежності	> 0.5	0,92	0,90	0,89	-0,03	-0,01	-0,03
2. Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	0,08	0,10	0,11	0,03	0,01	0,03
3. Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля)	< 1	0,09	0,11	0,13	0,04	0,01	0,04

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Аналіз показників фінансової стійкості ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про високий рівень фінансової

незалежності підприємства та незначне погіршення окремих показників у динаміці, що не має критичного характеру.

Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) протягом досліджуваного періоду залишається на високому рівні: 0,92 у 2023 році, 0,90 у 2024 році та 0,89 у 2025 році. Незважаючи на незначне зниження (-0,03 за період), показник суттєво перевищує нормативне значення (>0,5), що свідчить про домінування власного капіталу у структурі джерел фінансування та високий рівень фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт фінансової залежності має низькі значення: 0,08 у 2023 році, 0,10 у 2024 році та 0,11 у 2025 році. Незважаючи на тенденцію до зростання (+0,03), показник залишається значно нижчим за граничний рівень (<2), що свідчить про незначну залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля) також перебуває на низькому рівні, хоча має тенденцію до зростання: з 0,09 у 2023 році до 0,13 у 2025 році. Його значення не перевищує норматив (<1), що вказує на низький рівень боргового навантаження та мінімальні фінансові ризики.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ДП «АМПУ» характеризується високою фінансовою стійкістю та незалежністю від позикового капіталу. Незважаючи на незначне зниження коефіцієнта автономії та зростання фінансового ризику, всі показники залишаються у межах нормативних значень. Це свідчить про стабільний фінансовий стан підприємства, його здатність самостійно фінансувати свою діяльність та ефективно управляти джерелами фінансових ресурсів.

Слід підкреслити, що важливим інструментом комплексної оцінки фінансового стану ДП «Адміністрація морських портів України» є аналіз показників ділової активності, зокрема коефіцієнтів оборотності. Саме ділова активність відображає ефективність використання підприємством наявних ресурсів та швидкість їх трансформації у фінансові результати, що

безпосередньо впливає на рівень його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Аналіз показників оборотності оборотних активів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів та швидкість їх обігу (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Показники оборотності оборотних активів ДП «Адміністрація морських портів України»

№ п/п	Показник	Роки			Відхилення		
		2023	2024	2025	2024 / 2023	2025 / 2024	2025 / 2023
1	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,18	0,27	0,23	0,09	-0,04	0,05
2	Оборотність оборотних активів у днях	1964,71	1316,07	1532,66	-648,64	216,59	-432,05
3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,17	1,41	1,09	0,24	-0,32	-0,09
4	Оборотність дебіторської заборгованості у днях	306,78	255,13	330,77	-51,65	75,64	23,99
5	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	13,06	24,57	30,11	11,51	5,53	17,04
6	Оборотність кредиторської заборгованості в днях	27,56	14,65	11,96	-12,90	-2,69	-15,60
7	Коефіцієнт оборотності запасів	18,69	13,62	7,91	-5,07	-5,71	-10,78
8	Оборотність запасів у днях	19,26	26,44	45,51	7,18	19,07	26,25
9	Тривалість операційного циклу, днів	54,81	40,92	33,73	-13,88	-7,19	-21,07
10	Тривалість фінансового циклу, днів	35,55	14,49	-11,77	-21,06	-26,26	-47,32

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21].

Аналіз показників оборотності оборотних активів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про загальне

підвищення ефективності управління оборотними ресурсами при наявності окремих коливань у динаміці.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів зріс з 0,18 у 2023 році до 0,27 у 2024 році (+0,09), що свідчить про прискорення обігу ресурсів. У 2025 році показник дещо знизився до 0,23 (-0,04), однак залишився вищим за рівень 2023 року (+0,05). Відповідно, тривалість обороту оборотних активів скоротилася з 1964,71 днів у 2023 році до 1316,07 днів у 2024 році (-648,64 днів), проте у 2025 році зросла до 1532,66 днів (+216,59 днів), що вказує на певне уповільнення обігу.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2024 році підвищився до 1,41, однак у 2025 році знизився до 1,09. Тривалість її погашення відповідно скоротилася у 2024 році до 255,13 днів (-51,65 днів), але у 2025 році зросла до 330,77 днів (+75,64 днів), що свідчить про погіршення розрахункової дисципліни контрагентів.

Водночас оборотність кредиторської заборгованості демонструє стійке зростання: з 13,06 у 2023 році до 30,11 у 2025 році, що супроводжується скороченням терміну її погашення з 27,56 днів до 11,96 днів. Це свідчить про прискорення розрахунків із постачальниками та зменшення періоду використання кредиторської заборгованості як джерела фінансування.

Негативною тенденцією є зниження коефіцієнта оборотності запасів з 18,69 до 7,91, що супроводжується збільшенням тривалості їх обігу з 19,26 до 45,51 днів. Це може свідчити про накопичення запасів або зниження ефективності їх використання.

Разом з тим тривалість операційного циклу має чітку тенденцію до скорочення: з 54,81 днів у 2023 році до 33,73 днів у 2025 році (-21,07 днів), що є позитивним фактором. Ще більш показовим є скорочення тривалості фінансового циклу: з 35,55 днів до від’ємного значення -11,77 днів. Це означає, що підприємство отримує грошові кошти від діяльності швидше, ніж здійснює платежі, фактично фінансуючи свою операційну діяльність за рахунок кредиторів.

Таким чином, підприємство загалом демонструє ефективне управління оборотними активами, що проявляється у скороченні операційного та фінансового циклів. Водночас погіршення оборотності дебіторської заборгованості та запасів потребує підвищеної уваги, зокрема шляхом посилення контролю за розрахунками з контрагентами та оптимізації складських запасів для підтримання високого рівня ліквідності та ефективності діяльності.

Наступним етапом комплексного фінансового аналізу є дослідження доходності (прибутковості) підприємства, що дозволяє оцінити кінцеві результати його господарської діяльності та ефективність використання наявних ресурсів. Аналіз прибутковості є важливим інструментом визначення економічної результативності функціонування підприємства та його здатності генерувати фінансові результати у довгостроковій перспективі.

У процесі здійснення діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» формується дохід, який після покриття всіх витрат трансформується у прибуток підприємства. Саме прибуток є основним узагальнюючим показником ефективності діяльності, оскільки відображає різницю між отриманими доходами та понесеними витратами.

Залежно від етапів формування фінансового результату, прибуток підприємства поділяється на кілька основних видів:

– валовий прибуток – визначається як різниця між чистим доходом (виручкою) від реалізації продукції (послуг) та собівартістю реалізованої продукції;

– операційний прибуток – формується шляхом урахування адміністративних, збутових та інших операційних витрат і відображає результат основної діяльності підприємства;

– чистий прибуток – є кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства після врахування всіх доходів, витрат, фінансових результатів від іншої діяльності та податкових платежів.

Зміни показників прибутку ДП «Адміністрація морських портів України» упродовж досліджуваного періоду відображено на рис. 2.7, що дає змогу наочно проаналізувати динаміку валового, операційного та чистого прибутку, а також зробити висновки щодо ефективності господарської діяльності підприємства.

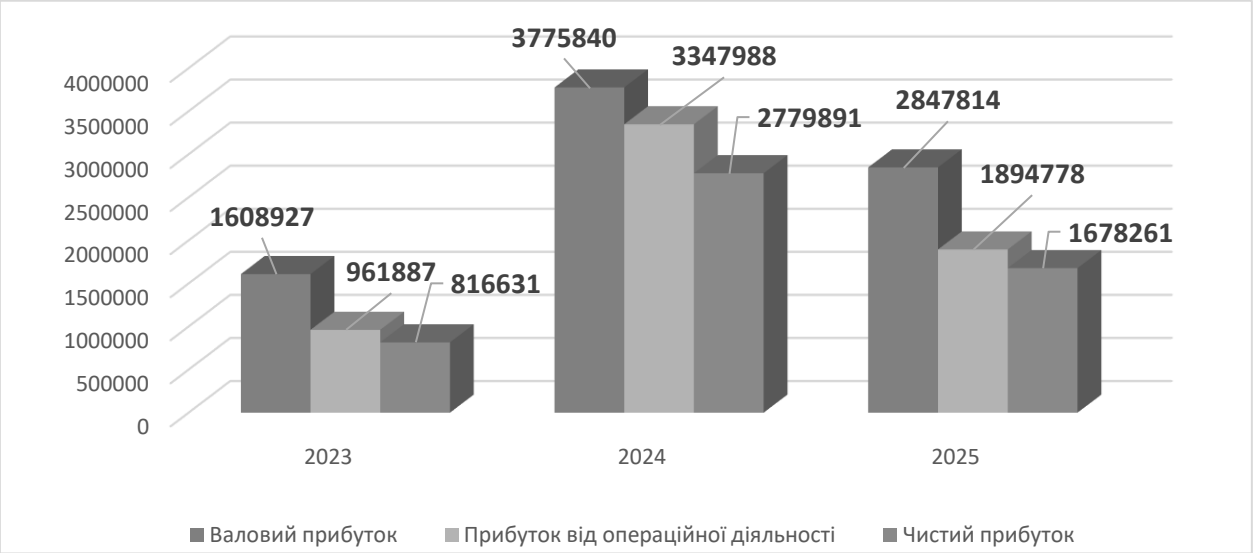

Рис. 2.7. Динаміка показників валового, операційного та чистого прибутку ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023 – 2025 рр., тис. грн.

Аналіз динаміки показників валового, операційного та чистого прибутку ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про хвилеподібний характер розвитку фінансових результатів із піковими значеннями у 2024 році та подальшим зниженням у 2025 році.

У 2023 році валовий прибуток підприємства становив 1 608 927 тис. грн, операційний прибуток – 961 887 тис. грн, а чистий прибуток – 816 631 тис. грн. У 2024 році спостерігається суттєве зростання всіх показників: валовий прибуток зріс до 3 775 840 тис. грн (більш ніж у 2 рази), операційний – до 3 347 988 тис. грн, а чистий – до 2 779 891 тис. грн. Така динаміка свідчить про різке підвищення ефективності діяльності підприємства, що

може бути зумовлено зростанням обсягів перевалки, тарифів, а також оптимізацією витрат.

У 2025 році відбувається зниження фінансових результатів: валовий прибуток скоротився до 2 847 814 тис. грн (-928 026 тис. грн порівняно з 2024 роком), операційний – до 1 894 778 тис. грн (-1 453 210 тис. грн), а чистий — до 1 678 261 тис. грн (-1 101 630 тис. грн). Незважаючи на спад, усі показники залишаються вищими за рівень 2023 року, що свідчить про збереження загальної позитивної тенденції розвитку.

Структурний аналіз показує, що найбільша частка прибутку формується на рівні операційної діяльності, що вказує на ефективність основної діяльності підприємства. Водночас зменшення різниці між валовим та чистим прибутком у 2024 році може свідчити про зниження частки витрат та податкового навантаження, тоді як у 2025 році ця різниця знову зростає.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що у 2023–2024 роках ДП «АМПУ» демонструвало стрімке зростання прибутковості, однак у 2025 році відбулося певне коригування фінансових результатів. Незважаючи на це, підприємство зберігає високий рівень прибутковості, що свідчить про ефективність його діяльності. Для забезпечення стабільного розвитку доцільно зосередитися на підтриманні доходів та оптимізації витрат, а також мінімізації впливу зовнішніх ризиків.

Наступним етапом фінансового аналізу є дослідження відносних показників прибутковості ДП «Адміністрація морських портів України», які дозволяють оцінити ефективність господарської діяльності підприємства з урахуванням співвідношення отриманого фінансового результату та використаних ресурсів.

Рентабельність виступає одним із ключових інтегральних показників, що характеризує ефективність функціонування підприємства, оскільки відображає співвідношення між витратами та отриманим результатом, а також рівень дохідності різних видів діяльності. На відміну від абсолютних показників прибутку, рентабельність дозволяє здійснювати порівняльний

аналіз ефективності як у динаміці, так і між різними підприємствами чи видами діяльності.

Розраховані значення основних коефіцієнтів рентабельності підприємства наведено у таблиці 2.7, що слугує базою для подальшого аналітичного узагальнення.

Таблиця 2.7

Аналіз показників рентабельності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 роки

№	Показник	2023	2024	2025	Відхилення (+/-)		
					2024/2023	2025/2024	2025/2023
1	Чистий прибуток, тис. грн.	816631	2779891	1678261	1963260	-1101630	861630
2	Середній розмір загального капіталу, тис. грн.	22176835,5	23038166	23909165	861330,5	870999	1732329,5
3	Середній розмір оборотного капіталу, тис. грн.	3462800,5	4466038,5	5159919	1003238	693880,5	1697118,5
4	Середній розмір власного капіталу, тис. грн .	20614917,5	20920629	21362368	305711,5	441739	747450,5
5	Рентабельність загального капіталу (рядок 1: рядок 2*100)	3,68	12,07	7,02	8,38	-5,05	3,34
6	Рентабельність оборотного капіталу (рядок 1: рядок 3 * 100)	23,58	62,25	32,52	38,66	-29,72	8,94
7	Рентабельність власного капіталу (рядок 1: рядок 4 * 100)	3,96	13,29	7,86	9,33	-5,43	3,89
8	Виручка від реалізації	4063530	6301897	5615926	2238367	-685971	1552396
9	Рентабельність реалізації (рядок 1: рядок 8 * 100)	20,10	44,11	29,88	24,02	-14,23	9,79
10	Оборотність капіталу (рядок 8: рядок 2)	0,18	0,27	0,23	0,09	-0,04	0,05

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Аналіз показників рентабельності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про значне підвищення ефективності діяльності у 2024 році з подальшим зниженням у 2025 році, однак із збереженням кращих результатів порівняно з базовим періодом.

Чистий прибуток підприємства зріс з 816 631 тис. грн у 2023 році до 2 779 891 тис. грн у 2024 році (+1 963 260 тис. грн), після чого у 2025 році зменшився до 1 678 261 тис. грн (-1 101 630 тис. грн). Незважаючи на спад, у 2025 році прибуток перевищує рівень 2023 року на 861 630 тис. грн.

Рентабельність загального капіталу демонструє різке зростання у 2024 році - з 3,68% до 12,07% (+8,38 п.п.), що свідчить про суттєве підвищення ефективності використання всіх ресурсів підприємства. У 2025 році показник знижується до 7,02% (-5,05 п.п.), однак залишається вищим за рівень 2023 року (+3,34 п.п.).

Аналогічна динаміка спостерігається щодо рентабельності оборотного капіталу: зростання з 23,58% у 2023 році до 62,25% у 2024 році (+38,66 п.п.) та зниження до 32,52% у 2025 році (-29,72 п.п.). Це свідчить про високу чутливість ефективності використання оборотних активів до змін прибутковості.

Рентабельність власного капіталу також суттєво зросла у 2024 році (з 3,96% до 13,29%), після чого у 2025 році знизилася до 7,86%. Така динаміка відображає загальні тенденції зміни чистого прибутку та структури капіталу.

Виручка від реалізації має тенденцію до зростання у 2024 році (до 6 301 897 тис. грн), однак у 2025 році скорочується до 5 615 926 тис. грн. Це безпосередньо вплинуло на рентабельність реалізації, яка зросла з 20,10% до 44,11% у 2024 році, а у 2025 році знизилася до 29,88%.

Оборотність капіталу зросла у 2024 році (0,27), проте у 2025 році дещо знизилася (0,23), що також вплинуло на зміну рівня рентабельності.

Таким чином, 2024 рік є піковим за рівнем рентабельності ДП «АМПУ», що зумовлено значним зростанням прибутку та ефективним використанням ресурсів. У 2025 році спостерігається корекція показників, однак підприємство зберігає достатньо високий рівень ефективності. Для забезпечення стабільного розвитку доцільно зосередитися на підтриманні обсягів доходів, оптимізації витрат та підвищенні ефективності використання капіталу.

ДП «Адміністрація морських портів України» демонструє зростання масштабів діяльності та високі результати у 2024 році, однак у 2025 році відбувається зниження ефективності, що вимагає вдосконалення фінансового управління та підвищення віддачі від використання наявних ресурсів.

2.3. Аналіз процесу фінансового планування на підприємстві ДП «Адміністрація морських портів України»

Ефективне забезпечення прибуткової та стабільної фінансової діяльності державного підприємства Адміністрація морських портів України безпосередньо залежить від наявності комплексно структурованої системи фінансового планування. Така система повинна базуватися на науково обґрунтованому підході до формування фінансового плану, який слугує інструментом прогнозування та оцінки обсягів фінансових ресурсів, структури капіталу, рівня ліквідності та потенційних резервів підприємства. У цьому контексті фінансовий план виступає не лише документом, а й аналітичною моделлю, що дозволяє визначити перспективні параметри фінансово-господарської діяльності, забезпечити збалансованість грошових потоків та мінімізувати фінансові ризики. Досягнення зазначених цілей передбачає чітке формулювання та реалізацію ключових завдань фінансового планування, що охоплюють прогнозування, бюджетування, контроль та оптимізацію фінансових показників.

У теоретико-методологічному аспекті фінансове планування доцільно розглядати у двох взаємопов’язаних вимірах – як процес і як специфічний вид управлінської діяльності. З позиції процесного підходу фінансове планування є безперервною, системною та ітеративною діяльністю, спрямованою на інтеграцію всіх функціональних підсистем підприємства – виробничої, інвестиційної, операційної та фінансової – в єдину узгоджену економічну систему. Воно забезпечує координацію ресурсів, синхронізацію

грошових потоків і формування оптимальної фінансової стратегії, що в сукупності сприяє досягненню стратегічних і тактичних цілей підприємства. Саме через фінансове планування реалізується взаємозв'язок між довгостроковим розвитком підприємства та його поточною діяльністю.

Водночас, розглядаючи фінансове планування як окремий вид професійної діяльності, слід зазначити, що на ДП «Адміністрація морських портів України» воно здійснюється спеціалізованими фінансовими підрозділами або відповідними фахівцями, які володіють необхідними аналітичними компетенціями та інструментарієм фінансового менеджменту. Основною метою цієї діяльності є підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та конкурентоспроможності підприємства. У цьому аспекті фінансове планування виступає як ключовий механізм реалізації базових функцій фінансів — розподільчої, контрольної та стимулюючої.

Таким чином, значення фінансового планування для підприємства є системоутворюючим, оскільки воно забезпечує не лише формування фінансових орієнтирів розвитку, а й створює передумови для підвищення прозорості управління, ефективного контролю за використанням ресурсів та своєчасного реагування на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища.

Узагальнення наукових підходів до трактування категорії «фінансове планування» у системі фінансового менеджменту дозволяє обґрунтувати його дуалістичну природу та функціональне призначення. З одного боку, фінансове планування виступає невід'ємним елементом механізму контролю та регулювання фінансово-господарської діяльності підприємства, забезпечуючи своєчасне виявлення відхилень від запланованих показників, оцінку ефективності використання ресурсів та коригування управлінських рішень. З іншого боку, воно є інструментом практичної реалізації фінансової стратегії, оскільки через систему планових показників, бюджетів і прогнозів трансформує стратегічні орієнтири розвитку підприємства у конкретні операційні завдання та фінансові результати. Такий підхід узгоджується з

сучасними науковими концепціями та підтверджується результатами досліджень, наведеними у джерелі [26].

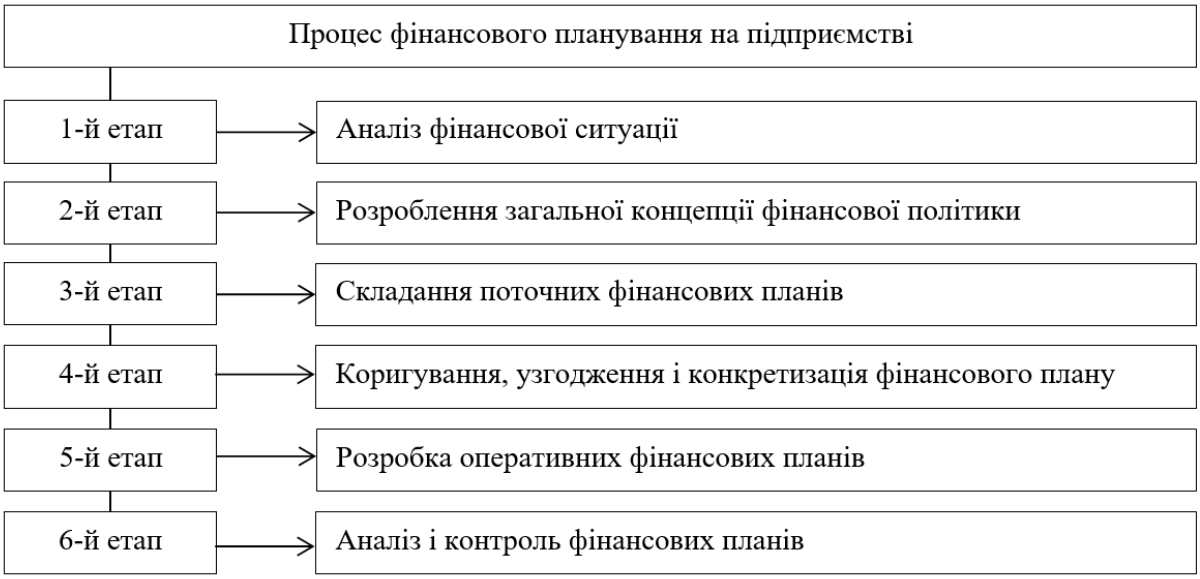

Рис. 2.9. Етапи фінансового планування на підприємстві ДП «Адміністрація морських портів України»

У державному підприємстві Адміністрація морських портів України функції організації та координації фінансового планування інституційно закріплені за заступником голови з економіки, що свідчить про стратегічний характер даного напряму управління. Такий підхід забезпечує централізацію прийняття фінансових рішень, узгодженість дій структурних підрозділів та інтеграцію фінансового планування із загальною системою управління підприємством.

Важливою складовою процесу фінансового планування є ефективна взаємодія фінансового відділу, служби бюджетування та тарифоутворення, а також бухгалтерської служби. Зокрема, головний бухгалтер виконує ключову роль у формуванні інформаційної бази планування, здійснюючи розрахунок та економічне обґрунтування витрат на плановий період. Отримані розрахунки підлягають комплексному аналізу із залученням даних бухгалтерської, статистичної та управлінської звітності, що забезпечує

багатовимірну оцінку фінансового стану та результатів діяльності підприємства.

На основі проведеного аналітичного опрацювання формується обґрунтоване бачення щодо потенціалу нарощення фінансових ресурсів, а також визначаються найбільш раціональні напрями їх розподілу та використання. У цьому контексті фінансове планування виконує функцію інструменту оптимізації ресурсного забезпечення підприємства, спрямованого на підвищення ефективності його господарської діяльності та досягнення стратегічних цілей розвитку.

Крім того, у процесі фінансового планування здійснюється оцінка потреби підприємства у грошових коштах з урахуванням майбутніх операційних, інвестиційних та фінансових витрат, а також прогнозуються грошові потоки. Одночасно визначаються можливі джерела фінансування, включаючи власні, залучені та позикові ресурси, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість, платоспроможність та безперервність діяльності підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Узагальнення практики фінансового менеджменту свідчить, що процес фінансового планування на державному підприємстві Адміністрація морських портів України має чітко структурований, поетапний характер і охоплює сукупність взаємопов’язаних аналітичних, прогнозних та управлінських процедур.

Перший (аналітичний) етап фінансового планування передбачає комплексну оцінку фінансових показників підприємства за попередній період. На цьому етапі відповідальні фахівці здійснюють поглиблений аналіз ключових результативних індикаторів, зокрема обсягів реалізації продукції та послуг, рівня витрат, величини валового та чистого прибутку. Методологічною основою дослідження виступають інструменти горизонтального (трендового) та вертикального (структурного) аналізу, а також індексний метод, що дозволяє оцінити динаміку та структурні зміни фінансових показників. За результатами такого аналізу формується

об’єктивна оцінка фінансового стану підприємства, виявляються проблемні зони, диспропорції у структурі доходів і витрат, а також резерви підвищення ефективності діяльності.

Другий етап пов’язаний із формуванням фінансової політики підприємства, яка визначає стратегічні орієнтири його розвитку. У межах цього етапу здійснюється постановка довгострокових фінансових цілей, вибір інструментів та механізмів їх досягнення, а також розробка системи фінансових прогнозів і стратегічних планів. Фінансова політика виступає концептуальною основою для прийняття управлінських рішень у сфері інвестування, фінансування та розподілу прибутку. Важливу роль у цьому процесі відіграє фінансовий відділ, який забезпечує аналітичне обґрунтування та координацію стратегічних фінансових рішень.

На третьому етапі відбувається деталізація та конкретизація прогнозних фінансових показників. Первинні параметри фінансових документів уточнюються з урахуванням внутрішніх можливостей підприємства та зовнішніх факторів впливу. У цей період формуються більш точні фінансові розрахунки, визначаються параметри доходів, витрат, прибутку, грошових потоків, а також показники ефективності. Розроблення сучасних фінансових стратегій на цьому етапі дозволяє сформувати комплексну систему управління фінансовими ресурсами, орієнтовану на досягнення максимального економічного результату.

Четвертий етап передбачає узгодження фінансових планів із іншими функціональними планами підприємства, зокрема виробничими, комерційними, інвестиційними та організаційними. Така координація забезпечує системність управління, узгодженість ресурсного забезпечення та синхронізацію стратегічних і тактичних рішень. В результаті формується інтегрований план розвитку підприємства, який відображає взаємозв’язок між усіма напрямами його діяльності.

П’ятий етап охоплює оперативне фінансове планування, що реалізується через систему короткострокових фінансових планів —

операційних бюджетів. До них належать бюджети доходів і витрат, руху грошових коштів, капітальних інвестицій тощо. Оперативне планування забезпечує поточний контроль за фінансовими потоками, дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища та підтримувати належний рівень ліквідності і платоспроможності підприємства.

Завершальним етапом є оцінка ефективності фінансового планування та регулювання отриманих результатів. На цьому етапі здійснюється порівняння фактичних фінансових показників із запланованими, ідентифікуються відхилення, аналізуються причини їх виникнення та оцінюється вплив на загальний фінансовий стан підприємства. Отримані результати використовуються для розробки коригувальних заходів, спрямованих на усунення негативних тенденцій та підвищення ефективності управління фінансами в майбутніх періодах. Таким чином, фінансове планування набуває циклічного характеру, забезпечуючи безперервне вдосконалення фінансової діяльності підприємства.

Наступним нашим кроком буде оцінка ефективності фінансових планів шляхом порівняння фактичних і прогнозованих показників, а також розрахунок показника виконання плану у відносному вираженні (Пв).

Наш аналіз розпочнемо з виконання основних показників діяльності підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Аналіз виконання основних показників діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023 – 2025 роки, тис. грн.

Показники	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %
Доходи	3303787	4343122	31,46	5033604	6977596	38,62	6033742	5953395	-1,33
Витрати	3303589	3526491	6,75	3975478	4197705	5,59	4583416	4275134	-6,73
Фінансовий результат до оподаткування	242	1011980	в 4181 р	1290398	3384931	162,32	1772791	2050622	15,67
Чистий фінансовий результат (Прибуток)	198	816631	в 4124 р	1058126	2779891	162,72	1450326	1678261	15,72

Аналіз виконання основних показників діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про високу ефективність функціонування підприємства у 2023–2024 роках та поступову стабілізацію результатів у 2025 році.

У 2023 році підприємство суттєво перевиконало план за доходами: фактичний показник становив 4 343 122 тис. грн при плані 3 303 787 тис. грн (+31,46%). У 2024 році перевиконання ще більше зросло — до 6 977 596 тис. грн при плані 5 033 604 тис. грн (+38,62%). Однак у 2025 році спостерігається незначне недовиконання доходів (-1,33%), що свідчить про певне уповільнення ділової активності або підвищення точності планування.

Витрати у 2023 році перевищили план на 6,75%, у 2024 році — на 5,59%, тоді як у 2025 році вони були нижчими за план (-6,73%). Це свідчить про посилення контролю за витратами та підвищення ефективності їх управління у 2025 році.

Фінансовий результат до оподаткування демонструє значне перевиконання плану: у 2023 році — у понад 4181 разів, у 2024 році — на 162,32%, у 2025 році — на 15,67%. Аналогічна тенденція характерна і для чистого прибутку: у 2023 році перевищення становило понад 4124 рази, у 2024 році — 162,72%, у 2025 році — 15,72%.

Важливо зазначити, що у 2025 році відбувається суттєве зменшення масштабів перевиконання планових показників прибутку, що свідчить про підвищення якості фінансового планування та більш реалістичне прогнозування результатів діяльності.

Таким чином, у 2023–2024 роках підприємство демонструвало надзвичайно високі результати та значне перевиконання планових показників, тоді як у 2025 році спостерігається їх стабілізація. Незважаючи на незначне недовиконання доходів, підприємство забезпечує перевищення планових показників прибутку за рахунок ефективного управління витратами.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ДП «АМПУ» характеризується високою фінансовою ефективністю, здатністю генерувати значний прибуток та поступовим вдосконаленням системи планування. Для подальшого розвитку доцільно підвищити точність прогнозування доходів та забезпечити баланс між доходами і витратами для стабільного фінансового результату.

На рисунку 2.10 зображено загальний рівень виконання основних показників діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки.

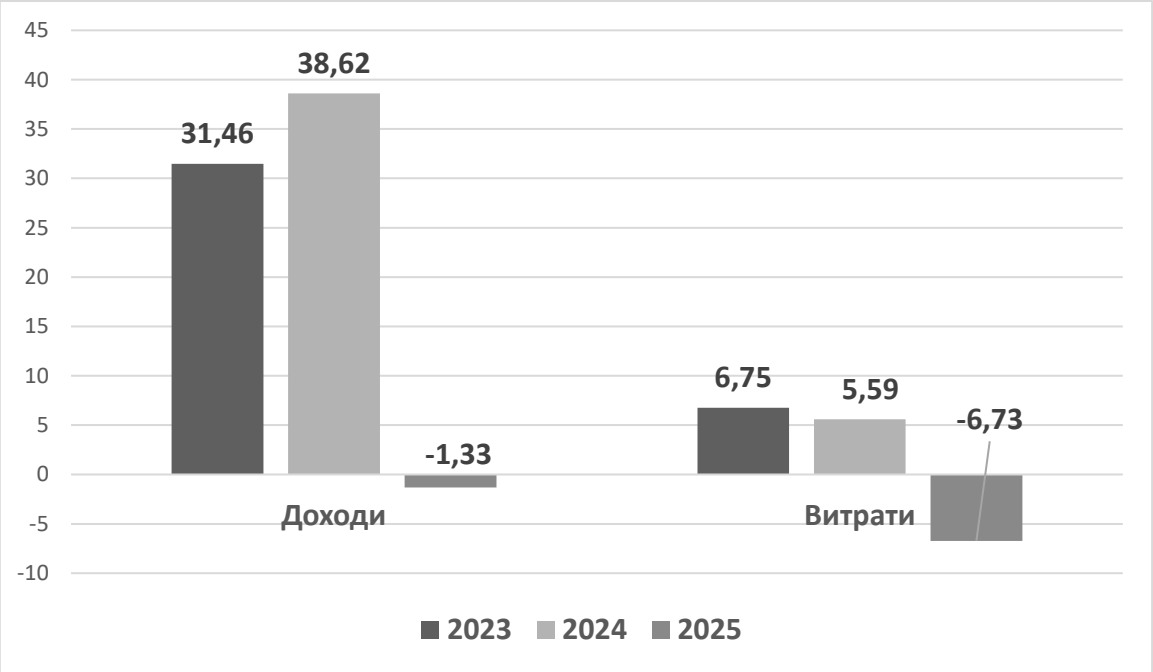

Рис. 2.10. Рівень виконання основних показників діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки, %

Наступним етапом ми розглянемо ступінь виконання бюджету доходів ДП «Адміністрація морських портів України» за вказаний період часу, як показано в таблиці 2.9.

Аналіз виконання бюджету (плану) доходів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про високу ефективність формування доходної бази у 2023–2024 роках та певне уповільнення у 2025 році.

Таблиця 2.9

Аналіз виконання бюджету (плану) доходів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023 – 2025 роки, тис. грн.

Показники	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %
Чистий дохід	3239190	4063530	25,45	4921160	6301897	28,06	5780196	5615926	-2,84
Інші операційні доходи	43143	207387	380,70	57044	547139	859,15	102572	179942	75,43
Інші фінансові доходи	5656	52613	830,22	32565	96160	195,29	105556	111378	5,52
Інші доходи	15798	19592	24,02	22835	32400	41,89	45417	46149	1,61
Доходи всього	3303787	4343122	31,46	5033604	6977596	38,62	6033742	5953395	-1,33

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

У 2023 році чистий дохід підприємства становив 4 063 530 тис. грн при плані 3 239 190 тис. грн, що забезпечило перевиконання на 25,45%. У 2024 році ця тенденція посилилася – фактичний показник досяг 6 301 897 тис. грн при плані 4 921 160 тис. грн (+28,06%). Однак у 2025 році спостерігається незначне недовиконання плану: 5 615 926 тис. грн при плані 5 780 196 тис. грн (-2,84%), що свідчить про певне зниження ділової активності або більш точне планування.

Інші операційні доходи демонструють найбільш динамічне зростання. У 2023 році перевиконання становило 380,70%, у 2024 році – 859,15%, а у 2025 році – 75,43%. Незважаючи на зниження темпів у 2025 році, цей сегмент залишається важливим джерелом додаткових надходжень, що може включати штрафи, курсові різниці або інші позапланові доходи.

Інші фінансові доходи також перевищують план у всі роки: на 830,22% у 2023 році, 195,29% у 2024 році та 5,52% у 2025 році. Зменшення темпів перевиконання свідчить про поступове наближення планових показників до реальних умов діяльності. Інші доходи мають більш стабільну динаміку: перевиконання становить 24,02% у 2023 році, 41,89% у 2024 році та 1,61% у 2025 році, що вказує на їх прогнозований характер.

Загальний обсяг доходів підприємства у 2023 році перевищив план на 31,46%, у 2024 році – на 38,62%, тоді як у 2025 році спостерігається незначне недовиконання (-1,33%). Це підтверджує тенденцію до стабілізації фінансових результатів та підвищення точності бюджетного планування.

Таким чином, у 2023–2024 роках підприємство демонструвало значне перевиконання доходів за всіма основними статтями, тоді як у 2025 році спостерігається їх вирівнювання відносно плану. Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ДП «АМПУ» має високий потенціал формування доходів, однак потребує подальшого вдосконалення системи планування та прогнозування, особливо щодо нестабільних джерел надходжень.

Далі розглянемо ступінь виконання плану витрат ДП «Адміністрація морських портів України» за вказаний період часу. Результати аналізу представлені в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз виконання бюджету (плану) витрат ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023 – 2025 роки, тис. грн.

Показники	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %
Собівартість реалізованої продукції (послуг)	2461881	2454603	-0,30	2776976	2526057	-9,04	3056802	2768112	-9,44
Адміністративні витрати	663747	614038	-7,49	784548	774111	-1,33	945325	994423	5,19
Інші операційні витрати	169234	240389	42,05	172577	200880	16,40	254140	138555	-45,48
Фінансові витрати	1280	774	-39,53	387	71528	18382,7	209	222	6,22
Інші витрати	7403	21338	188,23	8718	20089	130,43	4475	1461	-67,35
Податок на прибуток	44	195349	в 4439 р	232272	605040	160,49	322465	372361	15,47
итрати всього	3303589	3526491	6,75	3975478	4197705	5,59	4583416	4275134	-6,73

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Аналіз виконання бюджету (плану) витрат ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про поступове

вдосконалення системи управління витратами та підвищення точності їх планування.

У 2023 році загальний обсяг витрат перевищив план на 6,75% (3 526 491 тис. грн проти 3 303 589 тис. грн), що свідчить про недооцінку витрат або зростання обсягів діяльності. У 2024 році перевищення зменшилося до 5,59%, що вказує на покращення контролю. У 2025 році ситуація змінюється — фактичні витрати становили 4 275 134 тис. грн при плані 4 583 416 тис. грн, тобто на 6,73% менше, що свідчить про ефективну оптимізацію витрат або недовиконання обсягів діяльності.

Собівартість реалізованої продукції (послуг) у всі роки була нижчою за план: у 2023 році — на 0,30%, у 2024 році — на 9,04%, у 2025 році — на 9,44%. Це є позитивною тенденцією, що свідчить про ефективність виробничої діяльності та контроль за основними витратами.

Адміністративні витрати у 2023–2024 роках були нижчими за план (-7,49% та -1,33% відповідно), однак у 2025 році перевищили план на 5,19%, що може свідчити про зростання управлінських витрат.

Інші операційні витрати у 2023–2024 роках перевищували план (на 42,05% та 16,40%), проте у 2025 році значно скоротилися (-45,48%), що свідчить про оптимізацію або відсутність позапланових витрат.

Фінансові витрати мають нестабільну динаміку: у 2023 році вони були нижчими за план (-39,53%), у 2024 році різко перевищили його (у понад 183 рази), а у 2025 році незначно перевищили план (+6,22%). Це може бути пов’язано з коливанням вартості запозичень або курсовими різницями.

Інші витрати також демонструють значні коливання: перевищення у 2023–2024 роках (188,23% та 130,43%) змінюється суттєвим недовиконанням у 2025 році (-67,35%).

Податок на прибуток у всі роки перевищує план, що є наслідком значного перевиконання показників прибутку.

Таким чином, у 2023–2024 роках підприємство характеризується перевищенням планових витрат, тоді як у 2025 році спостерігається їх

оптимізація та зниження відносно плану. Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ДП «АМПУ» підвищило ефективність управління витратами, однак окремі статті витрат залишаються нестабільними, що потребує подальшого вдосконалення системи бюджетування та контролю.

Загалом, результати аналізу свідчать, що підприємство ефективно контролює основні та адміністративні витрати, однак має проблеми з прогнозуванням та управлінням іншими операційними, фінансовими та іншими витратами. Незважаючи на це, загальне перевищення витрат є відносно помірним і компенсується значним зростанням доходів, що забезпечує високий рівень прибутковості підприємства. У подальшому доцільно підвищити точність бюджетування витрат, особливо за нестабільними статтями, та посилити контроль за їх формуванням.

В таблиці 2.11 представлені результати аналізу виконання плану за фінансовими результатами діяльності підприємства.

Таблиця 2.11

Аналіз виконання плану щодо фінансових результатів діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023 – 2025 роки, тис. грн.

Показники	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %	План	Факт	Пв, %
Фінансовий результат від операційної діяльності	242	1011980	в 4181 р	1290398	3384931	162,32	1772791	2050622	15,67
Чистий фінансовий результат	198	816631	в 4124 р	1058126	2779891	162,72	1450326	1678261	15,72

Джерело: складено автором на підставі бухгалтерської звітності ДП «Адміністрація морських портів України» [21]

Аналіз виконання плану щодо фінансових результатів діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023–2025 роки свідчить про високий рівень прибутковості підприємства та поступове підвищення якості фінансового планування.

У 2023 році фінансовий результат від операційної діяльності становив 1 011 980 тис. грн при плані лише 242 тис. грн, що означає перевиконання

більш ніж у 4181 разів. Аналогічна ситуація спостерігається щодо чистого фінансового результату – 816 631 тис. грн при плані 198 тис. грн (перевиконання у понад 4124 рази). Така значна різниця свідчить про суттєву недооцінку фінансових можливостей підприємства при плануванні.

У 2024 році спостерігається зменшення масштабів перевиконання, проте воно залишається значним. Фінансовий результат від операційної діяльності становив 3 384 931 тис. грн при плані 1 290 398 тис. грн (+162,32%), а чистий прибуток – 2 779 891 тис. грн при плані 1 058 126 тис. грн (+162,72%). Це свідчить про збереження високої ефективності діяльності підприємства при більш реалістичному плануванні.

У 2025 році перевиконання плану суттєво зменшується: фінансовий результат від операційної діяльності становить 2 050 622 тис. грн при плані 1 772 791 тис. грн (+15,67%), а чистий прибуток – 1 678 261 тис. грн при плані 1 450 326 тис. грн (+15,72%). Це вказує на значне покращення точності прогнозування та наближення планових показників до фактичних результатів.

Таким чином, у 2023 році підприємство демонструвало надзвичайно високий рівень перевиконання через недосконале планування, у 2024 році – стабільне перевиконання при підвищенні якості планування, а у 2025 році – практично збалансовану систему планування та виконання.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ДП «АМПУ» характеризується високою прибутковістю та ефективною операційною діяльністю. Позитивною тенденцією є поступове вдосконалення системи фінансового планування, що дозволяє більш точно прогнозувати результати діяльності та підвищує якість управлінських рішень.

На рисунку 2.11 представлено порівняння очікуваних і фактичних чистих фінансових результатів ДП «Адміністрація морських портів України» за звітний період.

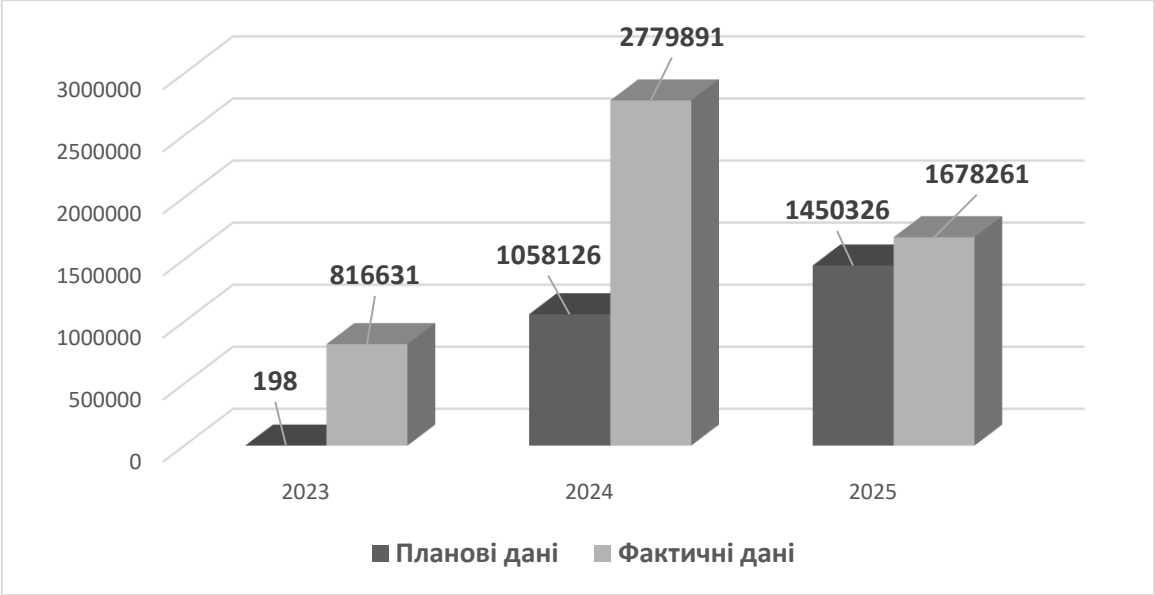

Рис. 2.13. Порівняння очікуваних і фактичних чистих фінансових результатів ДП «Адміністрація морських портів України» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Результати аналізу дозволяють зробити висновок, що ДП «АМПУ» демонструє високий рівень прибутковості та ефективності господарської діяльності. Основними чинниками такого результату є значне перевищення доходів над витратами, ефективне управління операційною діяльністю та, ймовірно, отримання додаткових позапланових доходів. Разом з тим, значні відхилення між плановими та фактичними показниками свідчать про необхідність підвищення точності фінансового планування та вдосконалення прогнозування фінансових результатів у майбутніх періодах.

Узагальнюючи результати проведеного аналізу, можна зробити висновок, що ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023–2025 роках характеризується високим рівнем прибутковості та загалом ефективною господарською діяльністю, попри наявність окремих коливань показників.

Підприємство демонструє стабільну здатність генерувати значні обсяги прибутку. Найвищі фінансові результати були досягнуті у 2024 році, що підтверджується максимальними значеннями валового, операційного та чистого прибутку, а також показників рентабельності. У 2025 році

спостерігається певне зниження прибутковості, однак її рівень залишається вищим порівняно з 2023 роком, що свідчить про збереження позитивної динаміки у довгостроковому аспекті.

Показники рентабельності (загального, оборотного та власного капіталу, а також рентабельність реалізації) підтверджують високу ефективність використання ресурсів підприємства. Особливо показовим є різке зростання рентабельності у 2024 році та її подальша корекція у 2025 році, що відображає адаптацію підприємства до змін зовнішнього середовища.

Ефективність операційної діяльності також підтверджується значним перевищенням фактичних фінансових результатів над плановими у 2023–2024 роках та їх збалансуванням у 2025 році. Це свідчить про поступове вдосконалення системи фінансового планування та управління.

Додатково слід відзначити ефективне управління витратами, особливо у 2025 році, коли підприємство змогло забезпечити їх рівень нижчий за запланований, що позитивно вплинуло на фінансовий результат. Водночас спостерігається певна нестабільність окремих статей витрат і доходів, що потребує подальшого вдосконалення системи бюджетування.

Позитивним аспектом є скорочення операційного та фінансового циклів, що свідчить про підвищення ефективності використання оборотних активів. Водночас уповільнення оборотності дебіторської заборгованості та зростання тривалості обігу запасів вказують на наявність резервів для покращення управління оборотним капіталом.

Отже, ДП «АМПУ» є фінансово стійким, прибутковим та ефективно функціонуючим підприємством із високим рівнем адаптивності до зовнішніх умов. Для подальшого підвищення ефективності господарської діяльності доцільно зосередитися на оптимізації структури оборотних активів, підвищенні платіжної дисципліни контрагентів, удосконаленні планування доходів і витрат, а також підтриманні стабільного рівня рентабельності в умовах змінного економічного середовища.

РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

3.1. Розвиток системи фінансового планування на основі бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України»

З урахуванням високого рівня складності та динамічності внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування державного підприємства Адміністрація морських портів України, сучасна управлінська практика обумовлює необхідність впровадження інноваційних підходів до фінансового менеджменту. Посилення невизначеності, вплив макроекономічних та інституційних факторів, а також зростання вимог до ефективності використання ресурсів актуалізують потребу у застосуванні більш гнучких і результатоорієнтованих інструментів управління. У цьому контексті доцільним є впровадження системи бюджетування як ключового елементу сучасної фінансової архітектури підприємства. Такий підхід дозволяє не лише оцінювати ефективність управлінських рішень, але й забезпечує раціональний розподіл фінансових ресурсів між структурними підрозділами, сприяє оптимізації витрат і формує обґрунтовані траєкторії стратегічного розвитку підприємства [30].

Бюджетування, як складова фінансового менеджменту, інтегрує в собі комплекс сучасних методів планування, обліку, аналізу та контролю, виступаючи, по суті, внутрішньою системою управління фінансово-господарською діяльністю підприємства. Його значення суттєво зростає в умовах ринкової економіки, де ефективність функціонування суб’єктів господарювання значною мірою залежить від здатності оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та забезпечувати оптимальне використання ресурсного потенціалу.

Функціональне призначення бюджетування проявляється у вирішенні низки ключових управлінських завдань. По-перше, воно спрямоване на виявлення та мобілізацію внутрішніх резервів підприємства з метою зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції (послуг), визначення найбільш економічно доцільних напрямів фінансування, а також оптимізації податкового навантаження. По-друге, удосконалення системи бюджетування сприяє підвищенню якості фінансового управління, що, у свою чергу, формує додаткові конкурентні переваги підприємства, забезпечуючи більш ефективне використання фінансових ресурсів та підвищення рівня управлінської гнучкості. По-третє, впровадження сучасних бюджетних технологій позитивно впливає на інвестиційну привабливість підприємства, оскільки підвищує прозорість фінансової діяльності, покращує прогнозованість результатів і знижує ризики для потенційних інвесторів, у тому числі іноземних.

У широкому науковому розумінні бюджетування доцільно трактувати як системний процес фінансового планування діяльності підприємства, що реалізується через формування зведеного бюджету та системи функціональних бюджетів окремих структурних підрозділів. Така система дозволяє здійснювати комплексну оцінку доходів, витрат і фінансових результатів, а також забезпечує ефективний контроль за їх виконанням. Водночас впровадження бюджетування передбачає трансформацію існуючих підходів до управління фінансами, зокрема вдосконалення організаційної структури, підвищення рівня координації між підрозділами та активізацію участі персоналу у процесі планування.

Особливу увагу слід приділити тому, що ефективне функціонування системи бюджетування можливе лише за умови залучення всіх структурних підрозділів підприємства до процесу фінансового планування, а також забезпечення належного рівня бюджетного контролю та регулярної звітності щодо досягнення запланованих показників [30]. Це сприяє підвищенню

відповідальності центрів фінансової відповідальності та забезпечує прозорість управлінських процесів.

Таким чином, впровадження системи бюджетування у практичну діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» спрямоване на досягнення комплексу стратегічних і тактичних цілей, що відображаються у відповідних управлінських орієнтирах (рис. 3.1), та формує основу для підвищення ефективності фінансового менеджменту в умовах сучасних економічних викликів.

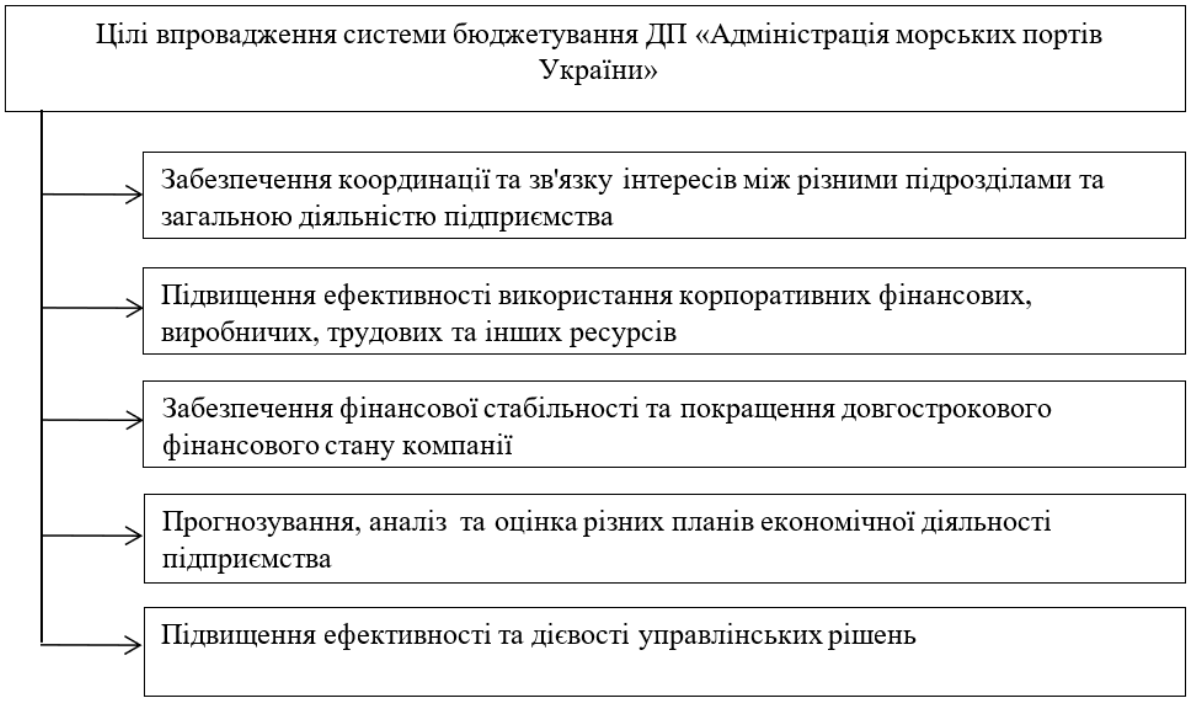

Рис. 3.1. Основні цілі впровадження бюджетування на підприємстві ДП «Адміністрація морських портів України»

У процесі прийняття управлінського рішення щодо впровадження системи бюджетування державне підприємство Адміністрація морських портів України стикається з необхідністю вибору між альтернативними концептуальними підходами, зокрема універсальною (спрощеною) та комплексною моделями бюджетування. З науково-практичної точки зору доцільним видається обґрунтування переваг саме комплексної моделі, яка

найбільш повно відповідає масштабам, функціональній складності та стратегічним завданням підприємства.

Комплексна модель бюджетування передбачає формування розгалуженої системи взаємопов’язаних бюджетів, що охоплюють як операційну, так і фінансову діяльність підприємства. До складу операційних бюджетів, як правило, входять бюджети реалізації (продажів), виробництва, закупівель, прямих витрат на оплату праці, а також адміністративних і загальногосподарських витрат. Водночас фінансові бюджети включають бюджет доходів і витрат, бюджет руху грошових коштів та прогнозний баланс. Така багаторівнева структура забезпечує цілісне відображення фінансово-господарських процесів і створює можливість для всебічного аналізу потреб у ресурсах та їх оптимального розподілу відповідно до стратегічних пріоритетів підприємства.

Застосування комплексного підходу до бюджетування дозволяє не лише ідентифікувати ключові фінансові потреби, але й оцінити співвідношення між наявними ресурсами та потенційними можливостями їх залучення. Крім того, така модель створює передумови для підвищення якості фінансового контролю, оскільки забезпечує детальний моніторинг основних бізнес-процесів, включаючи обсяги реалізації, виробничу діяльність, закупівельну політику, структуру витрат та динаміку грошових потоків.

Беззаперечною перевагою комплексної моделі бюджетування є її здатність забезпечити високий рівень керованості підприємством за рахунок інтеграції інформаційних потоків та узгодження діяльності різних структурних підрозділів. На відміну від спрощених моделей, вона дозволяє здійснювати поглиблений контроль як прямих, так і непрямих витрат, формувати обґрунтовані фінансові результати та підвищувати прозорість управлінських рішень. Незважаючи на підвищену трудомісткість та складність впровадження, використання такої моделі є цілком виправданим для підприємства з розгалуженою організаційною структурою та значним

обсягом операцій, яким є ДП «Адміністрація морських портів України». Додатковим аргументом на користь її застосування є наявність автоматизованих систем бухгалтерського обліку, що суттєво полегшує процес збору, обробки та аналізу фінансової інформації [30].

Водночас, узагальнення практичного досвіду свідчить, що найбільш складним етапом у системі бюджетування є не стільки її концептуальне проєктування, скільки безпосереднє впровадження. Цей процес потребує комплексних організаційних змін, включаючи адаптацію існуючої системи управління, удосконалення інформаційного забезпечення, підвищення кваліфікації персоналу та налагодження ефективної внутрішньої комунікації. Аналіз наукових джерел дозволяє виділити низку послідовних етапів впровадження системи бюджетування на підприємстві, які відображають логіку переходу від теоретичної моделі до її практичної реалізації (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Етапи впровадження системи бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України»

Таким чином, успішне впровадження комплексної моделі бюджетування є важливою передумовою підвищення ефективності фінансового менеджменту та забезпечення сталого розвитку підприємства.

Необхідно підкреслити, що ефективність функціонування системи бюджетування на державному підприємстві Адміністрація морських портів України безпосередньо залежить від комплексності та узгодженості реалізації всіх її структурних елементів. Бюджетування як інтегрована управлінська система передбачає не лише формування планових фінансових показників, але й їх систематичний аналіз, контроль та коригування. Відповідно, недотримання або формальне виконання хоча б одного з ключових компонентів цієї системи призводить до втрати її цілісності, що, у свою чергу, знижує результативність фінансового менеджменту та унеможливлює досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства.

У цьому контексті особливого значення набуває інтеграція всіх етапів бюджетного процесу в єдину систему управління підприємством. Лише за умови їх органічного включення до загального механізму прийняття управлінських рішень – починаючи від постановки цілей і розробки альтернативних сценаріїв розвитку, до оцінки ефективності обраних рішень та підбиття підсумків діяльності – система бюджетування може виконувати свою функцію як інструмент стратегічного та оперативного управління. Такий підхід забезпечує не лише узгодженість фінансових планів із загальною стратегією розвитку підприємства, але й підвищує обґрунтованість управлінських рішень на всіх рівнях організаційної структури.

Водночас, досягнення позитивного ефекту від впровадження бюджетування можливе лише за умови забезпечення зворотного зв’язку між плановими та фактичними показниками, що дозволяє оперативно реагувати на відхилення та здійснювати коригувальні заходи. Таким чином, успішність бюджетування визначається не лише якістю його методологічного

забезпечення, але й рівнем його інтеграції у практику управління підприємством.

Таблиця 3.1

Основні напрями підготовки та впровадження бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України»

Напрям	Дії щодо управління	Результати
Визначення фінансової структури компанії	Необхідно проаналізувати організаційну структуру та вивчити господарську діяльність усіх окремих підрозділів, відділів, служб підприємства	За результатами аналізу визначити статус кожного структурного підрозділу та на цій основі сформувати центри відповідальності.
Визначення принципової фінансової моделі	Слід визначити складові та основний зміст бюджету та основні взаємозв'язки між ними. Важливо ретельно розглянути структурну організацію бюджету, щоб досягти індивідуальної відповідальності для кожного бюджету	В ідеалі кожна частина бюджету підприємства має бути розподілена за кожним центром відповідальності
Розробка складу та аналітики показників бюджету	На цьому етапі необхідно дотримуватися межі між очікуваним і можливим.	Аналіз бюджетних показників має здійснюватися професійна з урахуванням принципу суттєвості запланованих заходів
Розробка детальної фінансову модель	Підходить для визначення та аналізу взаємозалежности бюджетних показників на математичному рівні	Результатом є ретельно зібраний економічний сенс необроблених даних
Опрацювання регламенту бюджетного процесу	На цьому етапі, після його впровадження, можна точно визначити, хто що, коли робить, при складанні бюджету та контролю виконання	Бюджетний регламент визначає умови та порядок затвердження бюджету та визначає відповідальну особу
Автоматизування системи бюджетування	Впроваджуються програмні продукти системи управління бюджетом	Дозволяє підприємству автоматизувати всі розрахунки
Проведення навчання персоналу організації	Персоналу підприємству необхідно детально вивчити кожну складову програмного продукту	Успішна реалізація проєкту та впровадження системи бюджетування дозволить працівникам підприємства скоротити витрати на оплату праці

Основні напрями впровадження системи бюджетування в ДП «Адміністрація морських портів України», систематизовані у таблиці 3.1, відображають комплекс організаційних, методичних та інформаційних заходів, спрямованих на формування ефективної моделі фінансового

планування, здатної забезпечити підвищення прозорості, керованості та результативності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Бюджетування як інтегрована система планування, обліку та контролю характеризується принципово важливою особливістю — його реалізація здійснюється не стільки за окремими видами продукції чи послуг, скільки в розрізі центрів відповідальності та обліку. Такий підхід відповідає сучасній концепції управлінського обліку, відповідно до якої основний акцент переноситься на персоніфікацію відповідальності за результати фінансово-господарської діяльності. Використання методу обліку за центрами відповідальності створює передумови для формування деталізованої системи внутрішньої звітності, яка відображає ефективність використання ресурсів, обсяг фінансування, рівень доходів і сформованого прибутку в межах окремих структурних одиниць підприємства.

Узгодження системи обліку витрат із організаційною структурою державного підприємства Адміністрація морських портів України дозволяє забезпечити чіткий розподіл функцій та відповідальності між працівниками різних рівнів управління — від виконавців до керівників структурних підрозділів. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості управлінських процесів, посиленню фінансової дисципліни та створює умови для об’єктивної оцінки внеску кожного підрозділу у формування загальних фінансових результатів підприємства [30]. Водночас це дозволяє ідентифікувати центри формування прибутку та витрат, що є важливим для оптимізації структури діяльності та підвищення її ефективності.

Організація процесу бюджетування на підприємстві реалізується через формування відповідної фінансової структури, яка виступає інституційною основою системи бюджетного управління. Така структура передбачає ідентифікацію та класифікацію центрів фінансової відповідальності (центрів витрат, доходів, прибутку та інвестицій), визначення порядку складання, погодження та затвердження бюджетів, регламентацію етапів бюджетного процесу, а також встановлення чітких процедур документообігу. Крім того,

важливим елементом є розробка та впровадження системи внутрішніх нормативних документів, що регулюють бюджетні процедури, визначають права та обов'язки учасників бюджетного процесу і забезпечують єдність методологічного підходу до фінансового планування.

Особливе значення для ефективності бюджетування має обрана фінансова структура підприємства, оскільки саме вона визначає логіку розподілу повноважень, відповідальності та інформаційних потоків у системі управління. Раціонально сформована фінансова структура сприяє підвищенню якості управлінських рішень, забезпечує своєчасність отримання достовірної інформації та створює основу для ефективного контролю за виконанням бюджетів. Таким чином, її роль є визначальною у формуванні дієвої системи бюджетування та підвищенні загальної результативності фінансового менеджменту підприємства.

Визначення цілей фінансового планування є одним із ключових управлінських рішень, що формує основу довгострокового розвитку підприємства та визначає логіку функціонування всієї системи фінансового менеджменту. Від обґрунтованості такого вибору залежать не лише поточні результати діяльності, але й перспективи фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності підприємства. З огляду на це, процес формування цілей фінансового планування повинен враховувати сукупність організаційних, методичних та інформаційних чинників, що впливають на ефективність управління фінансовими ресурсами.

По-перше, визначальним аспектом є вибір видів бюджетів, які будуть впроваджені на підприємстві. Саме структура бюджетної системи (операційні, фінансові, інвестиційні бюджети тощо) визначає глибину деталізації планових показників, рівень контролю за фінансовими потоками та можливості для аналітичного опрацювання інформації.

По-друге, важливе значення має вибір форматів, методів і технологій фінансового планування. Для досягнення високої результативності необхідно здійснити порівняльний аналіз існуючих інструментів фінансового

менеджменту, обрати найбільш ефективні з них та адаптувати до специфіки діяльності підприємства. Це включає використання сучасних інформаційних систем, автоматизованих моделей прогнозування та методів бюджетного контролю.

По-третє, необхідним є визначення пріоритетності та послідовності консолідації планів структурних підрозділів у межах загальної системи фінансового планування. Чітко регламентований порядок узгодження бюджетів дозволяє забезпечити їх взаємну відповідність, уникнути дублювання або суперечностей у планових показниках та сформувати єдиний консолідований фінансовий план підприємства.

По-четверте, важливим елементом є регламентація процесу формування звітності про виконання фінансових планів, а також визначення процедур їх перегляду та коригування. Це передбачає встановлення чітких правил підготовки звітів, визначення відповідальних осіб, періодичності звітування та механізмів внесення змін до планових показників у разі відхилень.

Водночас слід підкреслити, що фінансова структура державного підприємства Адміністрація морських портів України є багаторівневою системою, яка включає різні підходи до класифікації та розподілу фінансових показників і відповідальності. У практиці управління використовуються різноманітні методи групування фінансових зобов’язань — за доходами і витратами, лише за витратами або за ключовими фінансовими індикаторами. Усі ці елементи розподіляються між структурними підрозділами підприємства, які виступають об’єктами фінансового планування та управлінського обліку.

З метою забезпечення фінансової стійкості підприємства особливого значення набуває відповідність фінансової структури його організаційній побудові. Така узгодженість дозволяє ефективно інтегрувати фінансові процеси в систему управління, забезпечити прозорість розподілу ресурсів та підвищити рівень відповідальності за результати діяльності. При цьому

ключовими факторами формування фінансової структури є стратегія розвитку підприємства, а також організаційна структура, яка визначає розподіл функцій між підрозділами та характер їх взаємодії.

Логічна послідовність розробки фінансової структури ДП «Адміністрація морських портів України», відображена на рисунку 3.3, демонструє поетапний характер цього процесу — від визначення стратегічних цілей і ідентифікації центрів фінансової відповідальності до побудови системи бюджетування та впровадження ефективних механізмів контролю й аналізу. Таким чином, раціональне формування фінансової структури є фундаментом для ефективного фінансового планування та сталого розвитку підприємства.

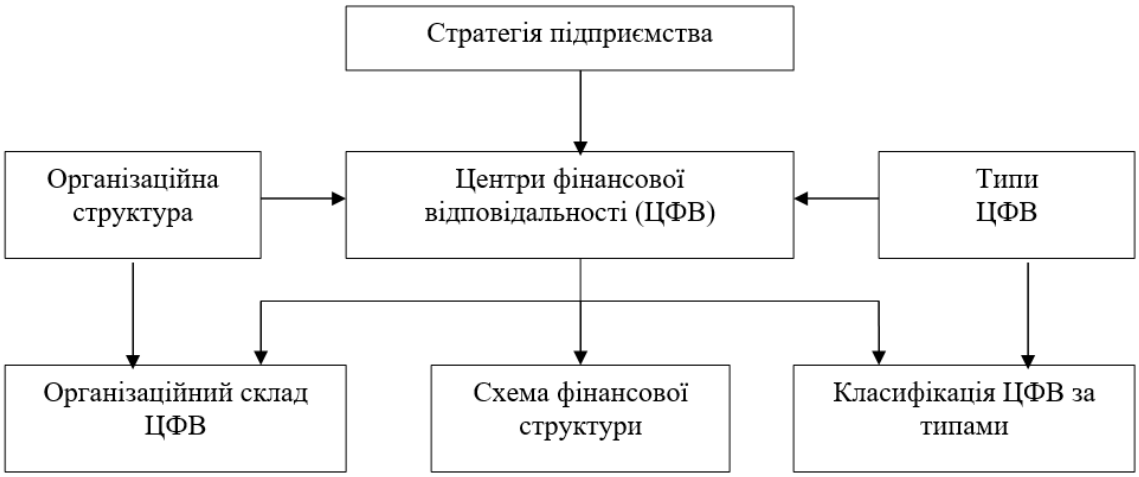

Рис. 3.3. Етапи створення фінансової структури ДП «Адміністрація морських портів України»

Система бюджетування функціонує на основі акумулювання, обробки та верифікації фінансово-економічної інформації як на рівні підприємства в цілому, так і в межах окремих структурних сегментів — центрів відповідальності. Такі центри виступають ключовими елементами управлінського обліку та фінансового контролю, оскільки саме в їх межах формується, аналізується та оцінюється результативність використання ресурсів. Управління центрами відповідальності здійснюється керівниками

відповідних підрозділів, які наділені повноваженнями щодо прийняття управлінських рішень і несуть персональну відповідальність за досягнення визначених фінансових показників у межах своєї компетенції.

У науковій та практичній площині центри відповідальності класифікуються за двома основними критеріями: обсягом управлінських повноважень і функціональним призначенням. Зокрема, залежно від рівня відповідальності керівників у процесі оперативного управління виділяють чотири базові типи центрів: центри витрат, центри доходів, центри прибутку та центри інвестицій. Такий поділ дозволяє чітко диференціювати відповідальність за формування витрат, генерування доходів, отримання фінансових результатів і прийняття інвестиційних рішень, що забезпечує підвищення прозорості та ефективності управління фінансовими потоками.

Альтернативним підходом до класифікації центрів відповідальності є їх розмежування за функціональною роллю в діяльності підприємства. У цьому випадку виділяють основні (виробничі або операційні) центри, які безпосередньо формують кінцевий результат діяльності, та обслуговуючі центри, що забезпечують підтримку основних бізнес-процесів (адміністративні, допоміжні, сервісні підрозділи тощо). Такий підхід дозволяє більш глибоко проаналізувати внесок кожного підрозділу у загальний результат та оптимізувати внутрішні управлінські процеси.

У межах державного підприємства Адміністрація морських портів України формування системи центрів відповідальності повинно враховувати специфіку організаційної структури, масштаби діяльності, галузеві особливості та стратегічні пріоритети розвитку. Відповідно, розподіл підприємства на центри відповідальності не є універсальним і визначається конкретними умовами функціонування, рівнем децентралізації управління та потребами у деталізації фінансової інформації. Раціональне формування такої системи забезпечує підвищення ефективності бюджетування, посилення фінансового контролю та створення дієвого механізму оцінки результативності діяльності окремих підрозділів і підприємства в цілому.

Ефективність функціонування центрів відповідальності як ключових елементів системи бюджетування та управлінського обліку визначається дотриманням комплексу організаційно-економічних умов, що забезпечують узгодженість управлінських рішень, прозорість фінансових потоків та результативність діяльності. У контексті функціонування державного підприємства Адміністрація морських портів України до таких умов доцільно віднести наступні.

По-перше, стратегічні цілі підприємства та операційні завдання окремих центрів відповідальності повинні бути взаємоузгодженими та логічно пов’язаними між собою. Це передбачає формування системи релевантних показників діяльності для кожного центру, зокрема показників витрат, доходів чи результативності, а також впровадження обґрунтованих методик розподілу витрат. Наявність чітких індикаторів дозволяє об’єктивно оцінювати рівень ефективності функціонування кожного підрозділу.

По-друге, важливо забезпечити раціональне поєднання делегування повноважень і встановлення відповідальності. З одного боку, керівникам центрів відповідальності повинні бути надані достатні управлінські повноваження для прийняття оперативних рішень у межах їх компетенції. З іншого боку, необхідно чітко визначити межі їх фінансової відповідальності, що забезпечує підвищення точності обліку, контроль за використанням ресурсів та дисципліну виконання бюджетів.

По-третє, доцільним є розмежування фінансових показників на регульовані (контрольовані) та нерегульовані (неконтрольовані). Такий підхід дозволяє більш об’єктивно оцінювати результати діяльності центрів відповідальності, оскільки враховує лише ті фактори, на які керівник може реально впливати, і виключає вплив зовнішніх або неконтрольованих умов.

По-четверте, у сферу відповідальності керівника центру повинні входити виключно ті витрати та доходи, які перебувають під його безпосереднім контролем. Це забезпечує справедливість оцінювання

результатів діяльності, підвищує рівень управлінської відповідальності та сприяє ефективнішому використанню ресурсів.

По-п’яте, важливим аспектом є організація системи контролю якості управлінської діяльності керівників центрів відповідальності. Такий контроль має базуватися на системі ключових показників ефективності, що дозволяє оцінити не лише фінансові результати, але й якість прийнятих управлінських рішень, рівень досягнення поставлених цілей та ефективність використання ресурсного потенціалу.

По-шосте, при формуванні центрів відповідальності необхідно враховувати соціально-психологічні аспекти управління. Розподіл повноважень і відповідальності безпосередньо впливає на мотивацію керівників, їх зацікавленість у досягненні результатів та рівень залученості до управлінських процесів. Відтак, побудова системи центрів відповідальності повинна передбачати створення ефективних стимулюючих механізмів, які поєднують фінансові та нефінансові інструменти мотивації.

Таким чином, дотримання зазначених умов формує основу для ефективного функціонування центрів відповідальності, забезпечує підвищення якості фінансового управління та сприяє досягненню стратегічних цілей підприємства.

3.2 Основні напрями вдосконалення процесу фінансового планування в ДП «Адміністрація морських портів України»

У сучасних умовах функціонування економіки України, що характеризуються високим рівнем невизначеності, зумовленим воєнними діями, макроекономічною нестабільністю та інтеграційними процесами до європейського економічного простору, особливого значення набуває підвищення ефективності фінансової діяльності державних підприємств стратегічного значення. До таких підприємств належить ДП «Адміністрація морських портів України», діяльність якого забезпечує функціонування

ключової логістичної інфраструктури держави та підтримує експортний потенціал національної економіки.

Аналіз сучасного стану фінансово-господарської діяльності підприємства свідчить про необхідність впровадження системних заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами, оптимізацію витрат, удосконалення фінансового планування та зміцнення фінансової стійкості. У цьому контексті доцільним є формування комплексу стратегічних і тактичних заходів, які враховують специфіку функціонування підприємства, зовнішні ризики та вимоги міжнародних стандартів.

Одним із ключових напрямів підвищення ефективності фінансової діяльності ДП «АМПУ» є оптимізація доходної частини. У сучасних умовах доцільним є перегляд тарифної політики підприємства з урахуванням конкурентного середовища, зокрема порівняння рівня портових зборів із портами сусідніх країн. Впровадження гнучких механізмів тарифоутворення, включаючи систему знижок для стратегічно важливих вантажів (зернових, металопродукції, гуманітарних вантажів), сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських портів на міжнародному ринку.

Важливим резервом зростання доходів є диверсифікація їх джерел, що передбачає розвиток додаткових логістичних послуг, зокрема складських і мультимодальних сервісів, а також активне залучення приватного капіталу через механізми концесії та державно-приватного партнерства. Значний потенціал має цифровізація портової діяльності, зокрема впровадження електронного документообігу та цифрових платформ управління портовими операціями .

Не менш важливим напрямом є оптимізація витрат підприємства. У цьому контексті доцільним є впровадження заходів з підвищення енергоефективності, зокрема модернізація освітлення, використання відновлюваних джерел енергії та проведення комплексного енергетичного аудиту. Крім того, централізація закупівель та розширення використання

електронних систем, зокрема Prozorro, сприятиме підвищенню прозорості та зниженню витрат.

Автоматизація управлінських і виробничих процесів є важливим інструментом підвищення ефективності діяльності підприємства. Вона дозволяє скоротити витрати на адміністративний персонал, зменшити вплив людського фактору та підвищити швидкість прийняття управлінських рішень.

Важливим елементом удосконалення фінансової діяльності є активізація інвестиційної політики підприємства. Залучення міжнародного фінансування через співпрацю з такими інституціями, як міжнародні фінансові організації, а також використання механізмів державно-приватного партнерства створює передумови для модернізації портової інфраструктури. Пріоритетними напрямами інвестування є днопоглиблення, модернізація причалів, підвищення рівня безпеки та впровадження концепції «зелених портів», що відповідає європейським екологічним стандартам .

Окремої уваги потребує підвищення фінансової прозорості підприємства, що передбачає впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, регулярне оприлюднення фінансових результатів та проведення незалежного аудиту. Це сприятиме підвищенню довіри з боку інвесторів і міжнародних партнерів.

З огляду на стратегічну роль підприємства, важливим напрямом є інтеграція до європейського логістичного простору через гармонізацію нормативно-правової бази, розвиток мультимодальних транспортних коридорів та спрощення митних процедур. Це дозволить підвищити конкурентоспроможність українських портів на міжнародному рівні.

В умовах воєнного стану особливого значення набуває управління ризиками, яке передбачає формування резервних фондів, страхування воєнних ризиків та диверсифікацію логістичних маршрутів, зокрема через розвиток дунайських портів.

Підвищення ефективності фінансового управління ДП «АМПУ» неможливе без удосконалення системи фінансового планування. Одним із ключових напрямів є впровадження середньострокового фінансового планування на період 3–5 років. Такий підхід дозволяє враховувати довгострокові інвестиційні цикли та забезпечує узгодженість фінансових планів із стратегічними цілями розвитку підприємства.

Важливим інструментом підвищення ефективності фінансового планування є впровадження бюджетування на основі ключових показників ефективності (KPI). Це передбачає визначення конкретних фінансових індикаторів діяльності для кожного структурного підрозділу, таких як доходність активів, витрати на одиницю продукції чи послуг, рівень рентабельності та обсяг дебіторської заборгованості. Такий підхід забезпечує підвищення відповідальності керівників підрозділів та ефективності використання ресурсів .

Суттєве значення має вдосконалення управління грошовими потоками підприємства, що передбачає впровадження системи прогнозування руху грошових коштів, централізацію управління ліквідністю та оптимізацію розрахунків з контрагентами. Це дозволяє мінімізувати ризик виникнення касових розривів і знизити потребу в короткострокових запозиченнях.

Удосконалення управління інвестиційним бюджетом передбачає обов’язкове використання сучасних методів оцінки ефективності інвестиційних проєктів, таких як чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма прибутковості (IRR) та строк окупності. Крім того, доцільним є ранжування інвестиційних проєктів за рівнем пріоритетності, що дозволяє спрямовувати ресурси на найбільш ефективні та стратегічно важливі напрями.

Важливим елементом фінансового планування є впровадження системи ризик-менеджменту, яка передбачає формування резервних фондів, страхування ризиків та застосування механізмів валютного хеджування. Це

дозволяє підвищити фінансову стійкість підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Цифровізація фінансового планування є ще одним важливим напрямом його удосконалення. Впровадження сучасних ERP-систем, автоматизація облікових процесів та формування консолідованої управлінської звітності в режимі реального часу сприяють підвищенню оперативності та обґрунтованості управлінських рішень.

Необхідною умовою ефективного фінансового планування є забезпечення прозорості та контролю, що передбачає регулярне оприлюднення фінансових показників, проведення незалежного аудиту та впровадження внутрішнього фінансового контролю.

Реалізація запропонованих заходів щодо удосконалення фінансової діяльності та фінансового планування ДП «АМПУ» дозволить досягти низки позитивних результатів. Зокрема, очікується зростання доходів підприємства на 10–20% протягом середньострокової перспективи, а також зниження операційних витрат на 5–15%. Крім того, впровадження сучасних методів фінансового управління сприятиме підвищенню точності фінансового прогнозування та зміцненню фінансової стійкості підприємства.

Важливим результатом є підвищення інвестиційної привабливості підприємства, що створює передумови для залучення додаткових фінансових ресурсів та реалізації масштабних інфраструктурних проєктів. У стратегічній перспективі це сприятиме зміцненню позицій України як важливого логістичного хабу Чорноморського регіону та інтеграції національної транспортної системи до європейського економічного простору.

Таким чином, комплексне впровадження запропонованих заходів забезпечить підвищення ефективності фінансового менеджменту ДП «Адміністрація морських портів України» та створить передумови для його сталого розвитку в умовах сучасних економічних викликів.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи та надано практичні рекомендації щодо удосконалення фінансового планування підприємства державного сектора економіки.

1. Особливого значення у системі фінансового менеджменту набуває фінансове планування, яке є ключовим інструментом координації та оптимізації фінансових потоків підприємства. Фінансове планування можна визначити як цілеспрямований процес розроблення системи фінансових планів, прогнозних показників і бюджетів, спрямованих на забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами, а також на підвищення ефективності його фінансово-господарської діяльності у майбутньому.

2. Фінансове планування підприємства є багатогранним процесом, що охоплює систему принципів, видів і методів, спрямованих на забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами. Його значення особливо зростає в умовах нестабільності та підвищеного рівня ризику, коли здатність підприємства адаптуватися до змін визначає його конкурентоспроможність і фінансову стійкість. Інтеграція фінансового планування з бюджетуванням, стратегічним управлінням і системою ризик-менеджменту дозволяє підвищити якість управлінських рішень, забезпечити збалансований розвиток підприємства та створити передумови для досягнення довгострокових економічних результатів.

3. В умовах сучасної економіки України господарську діяльність здійснюють підприємства різних форм власності, серед яких важливе місце займають державні підприємства, що функціонують на основі державної власності та виконують як економічні, так і соціально значущі функції. Особливості їх діяльності обумовлюють підвищені вимоги до організації фінансового менеджменту, зокрема до процесу фінансового планування. Система фінансового планування на державних підприємствах виконує важливу регулюючу та контрольну функцію, спрямовану на запобігання

неефективному управлінню державним майном. Вона забезпечує формування стабільних фінансових результатів та сприяє зростанню надходжень до державного бюджету у вигляді встановлених нормативів відрахувань від прибутку державних підприємств.

4. Кваліфікаційна робота виконана на матеріалах підприємства ДП «Адміністрація морських портів України». Державне підприємство «АМПУ» є державним унітарним суб'єктом господарювання, що функціонує як державне комерційне підприємство. Підприємство було створене у 2013 році в межах реформування морської галузі України з метою забезпечення ефективного управління та раціонального використання державного майна в морських портах, а також формування сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток портової інфраструктури та забезпечення стабільного функціонування бізнесу. До ключових завдань АМПУ належать підтримання паспортних глибин акваторій портів, гарантування безпеки мореплавства та інші функції. Результати проведеного аналізу свідчать про загальне зростання активів ДП «Адміністрація морських портів України» у 2023–2025 роках, що супроводжується структурними змінами у їх складі. Структура пасивів ДП «Адміністрація морських портів України» характеризується переважанням власного капіталу та відносно низьким рівнем позикових коштів, що є позитивною ознакою з точки зору фінансової стійкості та незалежності підприємства. Водночас зростання частки довгострокових зобов'язань свідчить про використання стабільних джерел фінансування для забезпечення розвитку підприємства.

5. На основі проведеного комплексного аналізу фінансового стану підприємства можна сформулювати такі узагальнюючі висновки.

Перш за все, підприємство характеризується високим рівнем ліквідності та платоспроможності. Усі ключові коефіцієнти ліквідності протягом 2023–2025 років суттєво перевищують нормативні значення, що свідчить про здатність своєчасно та в повному обсязі виконувати поточні зобов'язання.

Фінансова стійкість підприємства оцінюється як висока. Значення коефіцієнта автономії перевищує 0,89, що підтверджує домінування власного капіталу у структурі фінансових ресурсів. Підприємство є практично незалежним від зовнішніх джерел фінансування, а рівень фінансового ризику залишається мінімальним. Незважаючи на незначне зростання частки позикового капіталу, ці зміни не мають критичного характеру та не загрожують фінансовій стабільності.

Аналіз ділової активності показує загальне підвищення ефективності використання оборотних активів, що проявляється у скороченні операційного та фінансового циклів. Особливо позитивним є досягнення від'ємного фінансового циклу, що свідчить про можливість фінансування діяльності за рахунок кредиторської заборгованості. Водночас виявлено окремі проблемні аспекти, зокрема: уповільнення оборотності дебіторської заборгованості; зростання тривалості обігу запасів. Це потребує посилення контролю за розрахунками з контрагентами та оптимізації запасів.

Фінансові результати підприємства мають позитивну, але нестійку динаміку. Показники рентабельності підтверджують достатньо високий рівень ефективності використання ресурсів, особливо у 2024 році. Незважаючи на їх зниження у 2025 році, значення залишаються прийнятними, що свідчить про здатність підприємства генерувати прибуток та підтримувати економічну результативність діяльності.

Таким чином, підприємство має значний фінансовий потенціал, однак потребує подальшого вдосконалення фінансового менеджменту з метою підвищення ефективності та стійкості в умовах змінного економічного середовища.

6. На основі проведеного аналізу процесу фінансового планування можна сформулювати такі узагальнюючі висновки.

Передусім слід зазначити, що підприємство демонструє високий рівень фінансової результативності, який у значній мірі перевищує заплановані показники, особливо у 2023–2024 роках. Значне перевиконання планів за

доходами, прибутком та фінансовими результатами свідчить про наявність суттєвого фінансового потенціалу, однак одночасно вказує на недостатню точність планування та прогнозування .

Важливою позитивною тенденцією є підвищення ефективності управління витратами. Якщо у 2023–2024 роках витрати перевищували план, то у 2025 році підприємство досягло їх оптимізації та навіть зниження відносно планових значень. Це свідчить про впровадження більш жорсткого контролю витрат та вдосконалення бюджетування.

Разом з тим, аналіз структури доходів і витрат показав наявність певних проблем у плануванні: значні відхилення за іншими операційними та фінансовими доходами; нестабільність окремих статей витрат (особливо фінансових та інших витрат); залежність від позапланових або нерегулярних джерел доходів. Це свідчить про недостатню деталізацію та гнучкість фінансового планування .

Таким чином, система фінансового планування підприємства є ефективною та такою, що розвивається, однак потребує подальшого вдосконалення для забезпечення стабільності та прогнозованості фінансових результатів у довгостроковій перспективі.

7. З урахуванням високого рівня складності та динамічності внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування державного підприємства Адміністрація морських портів України, сучасна управлінська практика обумовлює необхідність впровадження інноваційних підходів до фінансового менеджменту. Посилення невизначеності, вплив макроекономічних та інституційних факторів, а також зростання вимог до ефективності використання ресурсів актуалізують потребу у застосуванні більш гнучких і результатоорієнтованих інструментів управління. У цьому контексті доцільним є впровадження системи бюджетування як ключового елементу сучасної фінансової архітектури підприємства. Такий підхід дозволяє не лише оцінювати ефективність управлінських рішень, але й забезпечує раціональний розподіл фінансових ресурсів між структурними

підрозділами, сприяє оптимізації витрат і формує обґрунтовані траєкторії стратегічного розвитку підприємства.

8. На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що вдосконалення процесу фінансового планування підприємства має комплексний характер і повинно охоплювати як стратегічні, так і оперативні аспекти фінансового управління. Передусім, ключовим напрямом є підвищення якості та точності фінансового планування. Перехід до середньострокового планування (на 3–5 років) дозволяє узгодити фінансові показники із стратегічними цілями розвитку підприємства та врахувати довгострокові інвестиційні цикли. Важливим елементом удосконалення є впровадження бюджетування на основі KPI, що сприяє підвищенню відповідальності структурних підрозділів та ефективності використання фінансових ресурсів. Такий підхід дозволяє пов’язати фінансові результати із конкретними управлінськими рішеннями та забезпечує прозорість діяльності. Сучасний етап розвитку потребує цифровізації фінансового планування, зокрема впровадження ERP-систем, автоматизації обліку та формування управлінської звітності в режимі реального часу. Це підвищує оперативність прийняття рішень і якість фінансового контролю. Крім того, важливим напрямом є підвищення фінансової прозорості, що передбачає використання міжнародних стандартів звітності, проведення незалежного аудиту та відкритість фінансової інформації, що сприяє зростанню довіри інвесторів.

Отже, вдосконалення процесу фінансового планування підприємства повинно базуватися на інтегрованому підході, який поєднує стратегічне планування, ефективне бюджетування, управління ризиками та цифрові технології.

Реалізація запропонованих заходів забезпечить:

- підвищення точності фінансового прогнозування;
- зростання доходів і оптимізацію витрат;
- зміцнення фінансової стійкості;
- підвищення інвестиційної привабливості підприємства;

– забезпечення довгострокового сталого розвитку.

Таким чином, фінансове планування виступає ключовим інструментом ефективного управління підприємством, а його подальше вдосконалення є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності та адаптації до сучасних економічних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоусова О. С. Фінансове планування підприємств в управлінні процесами збалансування фінансів реального сектора. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2019. № 3. С. 45-54.
2. Бруслиновська І. В. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 3 (31). С. 100-111.
3. Ваганова Л., Чайковська І. Фінансове планування діяльності сучасного комунального некомерційного підприємства. *Науковий вісник: державне управління.*Том:3.2020. С.20-28. URL: http://dx.doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1(3)-20-28
4. Великий Ю.В. Теоретичні основи фінансового планування та прогнозування на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018. №11. С. 18-25.
5. Вівчар О. Й., Творидло І. М., Творидло О. М., Корабель І. Ю. Фінансове планування в умовах зовнішньоекономічних ризиків. Agrosvit Випуск:21. 2024. С.36-42. URL: http://dx.doi.org/10.32702/2306-6792.2024.21.36
6. Гелей Л., Банера Н., Майор О. Фінансове планування в логістичному ланцюзі: сучасні підходи до оптимізації витрат. *Сталий розвиток економіки.* Вип. 5 (56). 2025. С. 418-424. URL: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-57
7. Гіржева О. М. Теоретичні аспекти фінансового планування суб’єктів підприємницької діяльності. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2018. Вип. 193. С. 149-157.
8. Гончаренко І. В. Методичні підходи до впровадження системи бюджетування на підприємствах. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2018. Вип. 5/2 (40). С. 64-68.

9. Дергалюк Б., Деркач Н. Фінансове планування на підприємстві: сутність, проблеми та оптимізація. *Економіка та суспільство*. Вип. 54. 2023. URL: http://dx.doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-19
10. Єпіфанова І. Ю., Безрученко І. В., Паламарчук Н. О. Фінансове планування діяльності вітчизняних підприємств за показниками рентабельності. *Економічний аналіз.* 2016. Т. 23, № 2. С. 45-50.
11. Іващенко А. І., Юсупова К. Ф. Фінансова стратегія підприємства: розробка та реалізація в умовах девелоперської компанії. *Економіка та держава*. 2018. № 1. С. 45-49.
12. Калачик А. В., Томчук В.В. ERP-системи та їх місце в управлінському підприємстві в Україні. Формування ринкової економіки в Україні. 2019. № 19. С. 219-223.
13. Кальченко О. М. Наукові концепції трактування сутності планування. *Науковий вісник будівництва*. 2018. № 64. С. 397-401.
14. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
15. Ковальчук Н. О., Михайлюк А. В. Фінансове планування в компанії. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2019. Вип. №1. С. 23-27.
16. Лапіна І., Янчев А. Сутність, проблеми та перспективи фінансового планування підприємств в сучасних умовах. Науковий вісник ОНЕУ: зб. наук. праць; Одеса: ОНЕУ. 2016. Вип. 10 (242) С. 73-86.
17. Маргасова В. Г., Роговий А. В. Оцінка ефективності фінансового планування акціонерного товариства в ринкових умовах господарювання. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. №12 (102). С. 93 – 97.
18. Марцин В. С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності. *Фінанси України*. 2008. № 4. С. 23–31.
19. Новосад В. О., Козицький А. В., Тиндик О. І. Стратегічне фінансове

планування як чинних зростання ефективності діяльності підприємств України. *Efektyvna ekonomika*.Вип.11. 2024. URL: http://dx.doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.99

20. Нечипоренко А. В., Стабіас С. М. Фінансове планування та прогнозування в системі управління підприємством. *Efektyvna ekonomika*. Випуск:10. 2022. URL: http:// dx.doi.org/10.32702/2307-2105.2022.10.17
21. Офіційний сайт ДП «Адміністрація морських портів України». URL: https://www.uspa.gov.ua/
22. Панасюк М. А., Бойко О. О. Фінансове планування діяльності сучасного підприємства. *Вісник Мукачівського державного університету*. К.: (Україна), 2016. с. 318 – 322.
23. Панченко В. А. Стратегічне фінансове планування як функція менеджменту організації. *Підприємництво і торгівля*. 2021. URL: http://dx.doi.org/10.36477/2522-1256-2021-31-03
24. Поляков М. А. Фінансове планування на підприємстві. *Трансформаційна економіка.* Випуск:3 (03) 2023. С. 80-84. URL: http:// dx.doi.org/10.32782/2786-8141/2023-3-14
25. Пономаренко І., Лубковський С., Бондаренко О. Фінансове планування та маркетингове просування соціально-відповідальних стартапів. *Економіка та суспільство.* Вип. 64. 2024. URL: http:// dx.doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-84
26. Роговий А.В. Фінансове планування як функція менеджменту підприємства. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2017. №2(3). С. 120 – 127.
27. Руденко С. О. Фінансове планування як інструмент мінімізації фінансових ризиків підприємства. *X Студентська науково-практична конференція факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України»*. С.
28. Ситник Г. В. Методологічні засади оцінки якості фінансових планів підприємства. *Економіка та держава*. 2017. №. 9. С. 30-34.
29. Тєшева Л.В., Хохлов М.П., Петрова І.М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. *Глобальні та*

проблеми економіки. 2018. №23. С. 314-320.

30. Топило В. А. Впровадження системи бюджетування на підприємствах. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. С. 52-57.
31. Чумак О. В. Фінансове планування в структурі економічної політики державного підприємства. *Теорія та практика державного управління*. 2018. Вип. 4. С. 142-148.
32. Швець Ю. О., Тищенко О. С. Особливості використання інформаційних технологій та автоматизованих систем управління на промислових підприємствах в сучасних умовах. *Науковий погляд: економіка та управління.* 2019. № 4. С. 81-90.
33. Шкварчук Л., Васильцов Д. Фінансове планування диверсифікації операційної діяльності підприємств в умовах обмеженості ресурсів. *Наукові перспективи (Naukovì perspektivi)*. Вип.12(66) 2026. URL: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-1358-1371
34. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підручник 2-ге вид., стер. . Київ: Знання, 2013. 375 с.
35. Щербань О. Д. Види та методи фінансового планування на підприємстві. *Молодий вчений*. 2017. № 6(46). С. 530-534.
36. Ястребова, О.В. Методика фінансового планування та прогнозування на підприємстві. *Інвестиції : практика та досвід*. 2019. №1. С. 75-78.

ДОДАТКИ

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2024 | 04 | 15
за ЄДРПОУ	38727770
за КОАТУУ	8039100000
за КОПФГ	140
за КВЕД	52.22

Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО"АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ"
Територія м. Київ
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство
Вид економічної діяльності Допоміжне обслуговування водного транспорту
Середня кількість працівників [1] 4 782
Адреса, телефон Берестейський проспект, буд. 14, м. КИЇВ, 01135 3210392

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	54 733	33 978	6.1
первісна вартість	1001	200 744	167 525	6.1
накопичена амортизація	1002	146 011	133 547	6.1
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 998 027	1 970 835	6.1, 6.2
Основні засоби	1010	16 578 026	16 393 628	6.2, 6.3
первісна вартість	1011	19 970 545	20 158 082	6.2, 6.3
знос	1012	3 392 519	3 764 454	6.2, 6.3
Інвестиційна нерухомість	1015	6 313	5 743	
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	7 792	7 308	
Знос інвестиційної нерухомості	1017	1 479	1 565	
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	158 025	-	
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090	139 536	88 693	6.4
Усього за розділом I	**1095**	**18 934 660**	**18 492 877**	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	178 306	193 284	6.5
Виробничі запаси	1101	176 861	188 288	6.5
Незавершене виробництво	1102	1 314	4 754	
Готова продукція	1103			6.5
Товари	1104	131	242	6.5
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	318 068	304 020	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	33 499	22 039	6.6

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

з бюджетом	1135	300	791	6.6
у тому числі з податку на прибуток	1136			6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	5 545	5 107	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	220 062	332 138	6.6
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 128 516	3 116 630	6.7
Готівка	1166	289	212	6.7
Рахунки в банках	1167	2 128 222	3 116 416	6.7
Витрати майбутніх періодів	1170	15 059	14 440	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	17 245	20 552	6.8
Усього за розділом II	**1195**	**2 916 600**	**4 009 001**	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**441**	**92**	
Баланс	**1300**	**21 851 701**	**22 501 970**	

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 242 865	1 242 865	6.9
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	12 476 611	12 553 302	6.9
Емісійний дохід	1411	-	-	
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 854 550	6 859 642	6.9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)	
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)	
Інші резерви	1435	-	-	
Усього за розділом I	**1495**	**20 574 026**	**20 655 809**	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	506 362	456 445	6.21
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 507	1 020	6.3
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-	
Цільове фінансування	1525	73 419	445 795	
Благодійна допомога	1526	-	-	
Страхові резерви	1530	-	-	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-	
резерв незароблених премій	1533	-	-	
інші страхові резерви	1534	-	-	
Інвестиційні контракти	1535	-	-	
Призовий фонд	1540	-	-	
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-	
Усього за розділом II	**1595**	**582 288**	**903 260**	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Векселі видані	1605	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 979	838	6.3
товари, роботи, послуги	1615	135 714	126 924	6.12
розрахунками з бюджетом	1620	115 626	177 254	6.12
у тому числі з податку на прибуток	1621	64 454	113 887	6.12
розрахунками зі страхування	1625	14 720	10 844	6.12
розрахунками з оплати праці	1630	61 348	52 014	6.12
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	126 422	142 736	6.12
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	155 522	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	
Поточні забезпечення	1660	132 460	172 366	6.11
Доходи майбутніх періодів	1665	11 085	18 372	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	95 033	86 031	
Усього за розділом III	**1695**	**695 387**	**942 901**	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**-**	**-**	
Баланс	**1900**	**21 851 701**	**22 501 970**	

Голова **ЛИТВИН ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ**

Головний бухгалтер **ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА**

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	04	15
за ЄДРПОУ	38727770		

Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2023 р.

Форма №2 Код за ДКУД . 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	№ примітки
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 063 530	3 265 241	6.13
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-	
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-	
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-	
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-	
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 454 603)	(2 338 810)	6.14
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-	
Валовий: прибуток	2090	1 608 927	926 431	
збиток	2095	(-)	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-	
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-	
Інші операційні доходи	2120	207 387	565 166	6.15
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-	
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-	
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(614 038)	(576 483)	6.16
Витрати на збут	2150	(-)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(240 389)	(311 632)	6.17
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються засправедливою вартістю	*2181*	-	-	
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	961 887	603 482	
збиток	2195	(-)	(-)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	52 613	43 821	6.18
Інші доходи	2240	19 592	51 319	6.19
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-	
Фінансові витрати	2250	(774)	(42 751)	6.18
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(21 338)	(1 240 801)	6.19
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-	

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	1 011 980	-	
збиток	2295	(-)	(584 930)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(195 349)	87 875	6.20
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	816 631		
збиток	2355	-	(497 055)	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	816 631	(497 055)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	373 200	405 418
Витрати на оплату праці	2505	1 408 193	1 413 183
Відрахування на соціальні заходи	2510	289 538	290 378
Амортизація	2515	397 517	433 554
Інші операційні витрати	2520	839 823	683 346
Разом	**2550**	3 308 271	3 225 879

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Голова ЛИТВИН ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Головний бухгалтер ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2025	04	11
Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО"АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ" за ЄДРПОУ	38727770		
Територія м. Київ за КОАТУУ	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство за КОПФГ	140		
Вид економічної діяльності Допоміжне обслуговування водного транспорту за КВЕД	52.22		

Середня кількість працівників [1] 4 669

Адреса, телефон Пр-т БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ, буд. 14, м. КИЇВ, 01135 0487759515

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	34 172	25 612	6.1
первісна вартість	1001	167 525	165 681	6.1
накопичена амортизація	1002	133 353	140 069	6.1
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 970 835	2 179 256	6.1, 6.2
Основні засоби	1010	16 374 298	16 198 015	6.2, 6.3
первісна вартість	1011	20 138 711	20 366 402	6.2, 6.3
знос	1012	3 764 413	4 168 387	6.2, 6.3
Інвестиційна нерухомість	1015	5 743	5 539	
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	7 308	7 253	
Знос інвестиційної нерухомості	1017	1 565	1 714	
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	163 842	
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Запишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090	87 250	79 016	6.4
Усього за розділом I	**1095**	**18 472 298**	**18 651 280**	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	192 948	175 405	6.5
Виробничі запаси	1101	187 952	168 786	6.5
Незавершене виробництво	1102	4 754	6 392	
Готова продукція	1103			6.5
Товари	1104	242	227	6.5
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	295 622	208 942	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	18 861	16 665	6.6

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

з бюджетом	1135	791	1 084	6.6
у тому числі з податку на прибуток	1136			6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	5 107	8 133	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	334 052	295 308	6.6
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 116 630	4 181 977	6.7
Готівка	1166	212	146	6.7
Рахунки в банках	1167	3 116 416	4 181 800	6.7
Витрати майбутніх періодів	1170	14 440	17 784	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	21 939	17 778	6.8
Усього за розділом II	**1195**	**4 000 390**	**4 923 076**	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**92**	**6**	
Баланс	**1300**	**22 472 780**	**23 574 362**	

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 242 865	1 242 865	6.9
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	12 339 377	12 821 678	6.9
Емісійний дохід	1411	-	-	
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 065 233	7 120 906	6.9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)	
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)	
Інші резерви	1435	-	-	
Усього за розділом I	**1495**	**20 647 475**	**21 185 449**	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	455 949	407 459	6.22
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 020	499	6.3, 6.11
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-	
Цільове фінансування	1525	427 344	541 356	6.10
Благодійна допомога	1526	-	-	
Страхові резерви	1530	-	-	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-	
резерв незароблених премій	1533	-	-	
інші страхові резерви	1534	-	-	
Інвестиційні контракти	1535	-	-	
Призовий фонд	1540	-	-	
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-	
Усього за розділом II	**1595**	**884 313**	**949 314**	

III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Векселі видані	1605	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	962	892	6.3
товари, роботи, послуги	1615	126 924	244 068	6.13
розрахунками з бюджетом	1620	177 376	146 825	6.13
у тому числі з податку на прибуток	1621	113 887	65 792	6.13
розрахунками зі страхування	1625	10 844	17 718	6.13
розрахунками з оплати праці	1630	52 014	71 321	6.13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	138 425	135 650	6.13
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	155 522	485 494	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	
Поточні забезпечення	1660	172 366	176 792	6.12
Доходи майбутніх періодів	1665	18 078	28 920	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	88 481	131 919	
Усього за розділом III	**1695**	**940 992**	**1 439 599**	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	-	-	
Баланс	**1900**	**22 472 780**	**23 574 362**	

В.о. Голови **ЗЕЛЕНСЬКИЙ АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ**

Головний бухгалтер **ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА**

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
Яровська Н.В.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2025	04	11
за ЄДРПОУ	38727770		

Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

Форма №2 Код за ДКУД . 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	№ примітки
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 301 897	4 054 407	6.14
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-	
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-	
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-	
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-	
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 526 057)	(2 453 596)	6.15
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-	
Валовий: прибуток	2090	3 775 840	1 600 811	
збиток	2095	(-)	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-	
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-	
Інші операційні доходи	2120	547 139	207 387	6.16
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-	
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-	
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(774 111)	(614 022)	6.17
Витрати на збут	2150	(-)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(200 880)	(242 429)	6.18
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються засправедливою вартістю	*2181*	-	-	
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3 347 988	951 747	
збиток	2195	(-)	(-)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	96 160	52 613	6.19
Інші доходи	2240	32 400	19 373	6.20
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-	
Фінансові витрати	2250	(71 528)	(772)	6.19
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(20 089)	(21 476)	6.20
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-	

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3 384 931	1 001 485	
збиток	2295	(-)	(-)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(605 040)	(194 854)	6.21
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	**2 779 891**	**806 631**	
збиток	2355	-	-	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**2 779 891**	**806 631**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	291 827	373 201
Витрати на оплату праці	2505	1 772 302	1 408 193
Відрахування на соціальні заходи	2510	363 342	289 538
Амортизація	2515	404 410	397 280
Інші операційні витрати	2520	667 987	841 076
Разом	**2550**	**3 499 868**	**3 309 288**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

В.о. Голови **ЗЕЛЕНСЬКИЙ АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ**

Головний бухгалтер **ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА**

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
Дуровська Н.Б.

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2026	04	10
Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО"АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ" за ЄДРПОУ	38727770		
Територія м. Київ за КОАТУУ	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство за КОПФГ	140		
Вид економічної діяльності Допоміжне обслуговування водного транспорту за КВЕД	52.22		

Середня кількість працівників [1] 4 633

Адреса, телефон Пр-т БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ, буд. 14, м. КИЇВ, 01135 0487759515

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2025 р.

Форма №1 Код за ДКУД . 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	25 616	20 948	6.1
первісна вартість	1001	165 671	166 295	6.1
накопичена амортизація	1002	140 055	145 347	6.1
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 179 256	2 478 922	6.1, 6.2
Основні засоби	1010	16 198 015	16 119 128	6.2, 6.3
первісна вартість	1011	20 366 402	20 695 313	6.2, 6.3
знос	1012	4 168 387	4 576 185	6.2, 6.3
Інвестиційна нерухомість	1015	5 539	5 381	
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	7 253	7 253	
Знос інвестиційної нерухомості	1017	1 714	1 872	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	163 842	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	-
Гудвіл	1050	-	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-	-
Інші необоротні активи	1090	79 016	222 821	6.4
Усього за розділом I	**1095**	**18 651 284**	**18 847 200**	-
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	175 405	159 488	6.5
Виробничі запаси	1101	168 786	149 927	6.5
Незавершене виробництво	1102	6 392	9 527	
Готова продукція	1103	-	-	6.5
Товари	1104	227	34	6.5
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-	-
Векселі одержані	1120	--	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	208 942	164 145	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	16 665	12 466	6.6

з бюджетом	1135	1 084	1 109	6.6
у тому числі з податку на прибуток	1136			6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	8 133	11 606	6.6
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	295 308	505 430	6.6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 181 977	4 476 730	6.7
Готівка	1166	146	180	6.7
Рахунки в банках	1167	4 181 800	4 476 485	6.7
Витрати майбутніх періодів	1170	17 784	22 634	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-	
резервах незароблених премій	1183	-	-	
інших страхових резервах	1184	-	-	
Інші оборотні активи	1190	17 778	43 154	6.8
Усього за розділом II	**1195**	**4 923 076**	**5 396 762**	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**6**	**6**	
Баланс	**1300**	**23 574 366**	**24 243 968**	

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	№ примітки
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 242 865	1 242 865	6.9
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	12 846 433	13 136 260	6.9
Емісійний дохід	1411	-	-	
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 126 597	7 160 162	6.9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)	
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)	
Інші резерви	1435	-	-	
Усього за розділом I	**1495**	**21 215 895**	**21 539 287**	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	413 822	399 470	6.22
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	499	1 509	6.3, 6.11
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-	
Цільове фінансування	1525	541 356	672 074	6.10
Благодійна допомога	1526	-	-	
Страхові резерви	1530	-	-	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-	
резерв незароблених премій	1533	-	-	
інші страхові резерви	1534	-	-	
Інвестиційні контракти	1535	-	-	
Призовий фонд	1540	-	-	
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-	
Усього за розділом II	**1595**	**955 677**	**1 073 053**	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	

Векселі видані	1605	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	892	1 080	6.3
товари, роботи, послуги	1615	244 068	455 767	6.13
розрахунками з бюджетом	1620	162 800	151 502	6.13
у тому числі з податку на прибуток	1621	81 767	80 605	6.13
розрахунками зі страхування	1625	17 718	22 845	6.13
розрахунками з оплати праці	1630	71 321	85 815	6.13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	135 650	199 516	6.13
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	432 714	344 755	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	
Поточні забезпечення	1660	176 792	175 943	6.12
Доходи майбутніх періодів	1665	28 920	38 469	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	131 919	155 936	
Усього за розділом III	**1695**	**1 402 794**	**1 631 628**	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	-	-	
Баланс	**1900**	**23 574 366**	**24 243 968**	

Голова КРАВЧУК МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

Головний бухгалтер ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Аудит Україна»
15.04.2014

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2026	04	10
за ЄДРПОУ	38727770		

Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2025 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	№ примітки
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 615 926	6 301 897	6.14
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-	
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-	
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-	
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-	
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 768 112)	(2 526 057)	6.15
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-	
Валовий: прибуток	2090	2 847 814	3 775 840	
збиток	2095	(-)	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-	
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-	
Інші операційні доходи	2120	179 942	547 139	6.16
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-	
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-	
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(994 423)	(774 111)	6.17
Витрати на збут	2150	(-)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(138 555)	(200 880)	6.18
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються засправедливою вартістю	*2181*	-	-	
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 894 778	3 347 988	
збиток	2195	(-)	(-)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	111 378	96 160	6.19
Інші доходи	2240	46 149	32 400	6.20
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-	
Фінансові витрати	2250	(222)	(71 528)	6.19
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(1 461)	(20 089)	6.20
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-	

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2 050 622	3 384 931	
збиток	2295	(-)	(-)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(372 361)	(605 040)	6.21
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	**1 678 261**	**2 779 891**	
збиток	2355	-	-	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**1 678 261**	**2 779 891**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	299 841	291 827
Витрати на оплату праці	2505	2 127 632	1 772 302
Відрахування на соціальні заходи	2510	446 240	363 342
Амортизація	2515	419 021	404 410
Інші операційні витрати	2520	607 791	667 987
Разом	**2550**	**3 900 525**	**3 499 868**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Голова КРАВЧУК МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

Головний бухгалтер ТАМАРЯНСЬКА ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
15.04.2026

Примітки на сторінках 23-76 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.